

۱ کامل کردنی:

در تمدن اسلامی، در قرون اولیه، در امور مربوط به(۱)..... و(۲)..... وضع مسلمانان بسیار درخشان بود.

پاسخ: ۱- بهداشت / ۲- سلامتی

۲ یکی از ویژگی‌های تکذیب کنندگان دین در بیان قرآن کریم چیست؟

الف) یتیمان را از خود می‌رانند.

ب) آنان در مال خود برای محرومان و فقیران حق معینی قرار نداده‌اند.

پاسخ: ۱ گزینه الف پاسخ صحیح است.

۳ جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید.

رسول خدا (ص) به رسالت برانگیخته شده بود تا جامعه‌ای بنا نهد که در آن، به جای حکومت(۱)..... و طاغوتیان،(۲)..... حاکمیت داشته باشد و نظام اجتماعی بر پایه قوانین و(۳)..... استوار گردد.

پاسخ: ۱- ستمگران / ۲- ولایت الهی . ۳- دستورات الهی

۴ مطابق آیه شریفه (الم اعهد الیکم یا بنی آدم ...) قرار گرفتن در دایره راه مستقیم، نتیجه چیست؟

۱ تعبدوا الشیطان ۲ اعبدونی ۳ تقوموا لله

پاسخ: ۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (درس ۴ ص ۴۳)

۵ در بحث توحید در ربوبیت، کشاورز در چه صورتی متوجه می‌شود که کشت و زرع کار خودش است و در چه صورتی شکرگزاری خواهد کرد؟ (هر دو حالت را توضیح دهید).

پاسخ: ۱ کشاورز وقتی خود را دیگران، یعنی کسانی که در کشت زمین او دخالتی نداشته‌اند مقایسه می‌کند می‌بیند که این کشت حاصل دسترنج خودش است، اما وقتی رابطه خود را با خدا بررسی می‌کند. می‌بیند که هم خودش و هم نیرو و توانش از آن خداست و کشت و زرع او براساس استعدادی که خداوند در آن قرار داده رشد کرده و محصول داده است. در نتیجه، درمی‌یابد که زارع حقیقی و پرورش دهنده اصلی زراعت او خداست و باید شکرگزار او باشد. (درس ۲ ص ۲۰)

۶ در روایت حرکت حضرت امیر (ع) از سایه دیوار کج به دیوار محکم، برداشت نابه‌جای شخص چه بود؟ (دو مورد)

پاسخ: ۱ برداشت نابه‌جای آن شخص چنین بود که ما هیچ اختیاری در تعیین سرنوشت خود نداریم و اگر قرار باشد دیوار بر سرمان خراب شود، حتماً این اتفاق می‌افتد و ما نمی‌توانیم تغییری در آن ایجاد کنیم. (درس ۵ ص ۵۷)

۷ طبق آیه «یا ایها الذین آمنوا لا تتخذوا عدوی و عدوکم اولیاء...» کدام گزینه بیانگر علت نهی مؤمنان از دوستی با دشمنان خداست؟

- ۱ تلقون الیهم بالموّدة
۲ و من الناس من یعبد الله على حرف
۳ و قد كفروا بما جاءكم من الحق
۴ و قد كفروا بما جاءكم من الحق

پاسخ: ۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (درس ۳ ص ۳۵)

۸ منظور از «معه»، در بیان امام علی (ع) که می‌فرمایند: (ما رأیت شیئاً الا و رأیت الله قبله و بعده و معه) چیست؟

- ۱ درک ذات و چیستی و کیستی خداوند
۲ منحصراً مشاهده خداوند در فناء شیء
۳ نیازمندی موجودات در پیدایش به خداوند
۴ نیازمندی موجودات در بقاء به خداوند

پاسخ: ۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

تعبیر «معه»، اشاره به این دارد که امام علی (ع) وقتی می‌نگرند که موجودات سرتاسر نیاز و فقیر درحال حاضر وجود دارد، پس درمی‌یابد که بقای آن مرهون خداست.

۹ کدام عبارت شریفه به اثر تکرار توبه واقعی اشاره می‌نماید؟
الف) «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ»
ب) «التَّوْبَةُ تَطَهِّرُ الْقُلُوبَ وَ تَغْسِلُ الذُّنُوبَ»

پاسخ: ۱ گزینه الف پاسخ صحیح است.

۱۰ «عادی شدن روابط نامشروع میان زنان و مردان در برخی کشورها و تجارت گسترده زنان به عنوان کالای جنسی»، اشاره به کدامیک از آثار منفی حوزه خانواده در تمدن جدید دارد؟

پاسخ: ۱ استفاده ابزاری از زنان

۱۱ با دقت نظر به آیه شریفه «بگو همانا نماز و عبادت‌هایم و زندگی و مرگم فقط برای خداست که پروردگار جهانیان است»، با کدام بیت ارتباط معنایی دارد؟
الف) پاسبان حرم دل شده‌ام شب همه شب / تا در این پرده جز اندیشه او نگذارم
ب) این همه نقش عجب بر در و دیوار وجود / هر که فکرت نکند نقش بود بر دیوار

پاسخ: ۱ گزینه الف پاسخ صحیح است.

۱۲ کدامیک از گزینه‌های سمت راست با کدامیک از موارد سمت چپ ارتباط دارد؟

۱) کسب رضایت	الف) حقوق الهی
۲) انجام قضای عمل	ب) حقیقت توبه
۳) برای توبه کردن، پشیمانی کافی است.	ج) توبه و پاکی
۴) پیرایش یا تخلیه	د) حقوق مردم

پاسخ: ۱ — د ۲ — الف ۳ — ب ۴ — ج

۱۳ گزینه صحیح را تشخیص دهید.
کدام حدیث شریف در وصف حال کسانی است که به معرفت عمیق و والا رسیده و بتواند با هر چیزی خدا را ببیند؟

- الف) «تَفَكَّرُوا فِي كُلِّ شَيْءٍ وَ لَا تَفَكَّرُوا فِي ذَاتِ اللَّهِ»
ب) «مَا رَأَيْتُ شَيْئاً إِلَّا وَ رَأَيْتُ اللَّهَ قَبْلَهُ وَ بَعْدَهُ وَ مَعَهُ»

پاسخ: ۱ گزینه ب پاسخ صحیح است.

۱۴ کدام گزینه به نمونه‌هایی از «سنت سبقت رحمت خدا به غضب او» اشاره دارد؟
الف) آمرزش گناهان با توبه - آمرزش برخی گناهان با انجام کار نیک - پذیرش عبادت اندک
ب) داشتن روحیه حق‌پذیری - ایجاد زمینه مناسب برای رشد و تعالی شخص مؤمن - رضایت سریع از کسی که طلب آمرزش کرده

پاسخ: ۱ گزینه الف پاسخ صحیح است.

۱۵ بر چه مبنایی، باید پذیرفت که چه‌بسا چیزی را خوش نداریم، ولی برای ما خوب است و چه‌بسا چیزی را دوست داریم، اما برای ما بد است؟

۱ خدا می‌داند و ما نمی‌دانیم. ۲ هر دستور خداوند حکمت خاص خود را دارد.

۳ احکام دینی، پویا و روزآمد است. ۴ دین همواره قوانینی تنظیم‌کننده دارد.

پاسخ: ۱ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «و بسا چیزی را خوش نمی‌دارید و آن برای شما خوب است و بسا چیزی را دوست می‌دارید و آن برای شما بد است و خدا می‌داند و شما نمی‌دانید.»

۱۶ قرآن کریم چه چیزی را از «عزم و اراده در کارها» معرفی می‌کند و چه چیزی، از عمل انسان باایمان برتر شمرده شده است؟

۱ محبت - اخلاص ۲ صبر - اخلاص ۳ محبت - نیت ۴ صبر - نیت

پاسخ: ۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «... وَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ»؛ بر آنچه در این مسیر به تو می‌رسد صبر کن که این از عزم و اراده در کارهاست. نیت مؤمن از عمل او برتر است.

۱۷ کدام ویژگی «شراب و قمار» در آیه ۲۱۹ سوره بقره، نیامده است؟

۱ منفعت‌هایی برای مردم دارند. ۲ ابزار شیطان برای ایجاد دشمنی بین مردم‌اند.

۳ در آن‌ها گناهی بزرگ است. ۴ گناهشان بزرگ‌تر از منفعتشان است.

پاسخ: ۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «از تو درباره شراب و قمار می‌پرسند. بگو: در آن دو گناهی بزرگ و منفعت‌هایی برای مردم است، اما گناهشان بزرگ‌تر از منفعتشان است.»

۱۸ از آیه شریفه «و بسا چیزی را خوش نمی‌دارید و آن برای شما خوب است و بسا چیزی را دوست می‌دارید و آن برای شما بد است.» به چه موضوعی اشاره دارد؟

پاسخ: ۱ خداوند به ضررهای یک عمل نگاه می‌کند نه دوست داشتن یا نداشتن مردم.

۱۹ نیاز مطلق موجودات (جهان) به خداوند چگونه توصیف می‌شود؟

پاسخ: ۱ جهان همواره در هر «آن» به خداوند نیازمند است و این نیاز هیچ‌گاه قطع یا کم نمی‌شود.

۲۰ چه موضوعی، مقدمه این پرسش در ذهن ما است که: «موجودات جهان، هستی خود را وامدار چه کسی هستند؟»

پاسخ: ۱ فکر کردن در رابطه با آغاز و پایان این هستی پهناور

۲۱ گزینه درست را تشخیص دهید.
وجوب کدام وظیفه بر ما مسلمانان سبب ممانعت از نفوذ و سلطه رسانه‌ای بیگانگان می‌گردد؟
الف) فراهم کردن زیرساخت لازم برای پایگاه‌های ارتباطی بومی و داخلی.
ب) بهره بردن از وسایل ارتباطی داخلی، حتی المقدور.

پاسخ: ۱ گزینه ب پاسخ صحیح است.

۲۲ مطابق با فرمایش امیر مؤمنان علی (ع) امتحان و آزمایش چه کسی بی‌مانند است و چه عاملی می‌تواند موجب غرور یک فرد شود؟

پاسخ: ۱ خدا هیچ‌کس را مانند کسی که به او مهلت داده، امتحان و آزمایش نکرده است و پرده‌پوشی خدا او را مغرور سازد.

۲۳ گزینه درست را تشخیص دهید.
کدام مورد بیانگر یکی از عناصر اصلی برنامه پیامبر گرامی اسلام (ص) برای ارتقای جایگاه خانواده است؟
الف) احیای منزلت زن و ارزش‌های اصیل او
ب) حفظ محیط جامعه از فساد و بی‌بندوباری

پاسخ: ۱ گزینه الف پاسخ صحیح است.

۲۴ ستوده بودن خداوند ناشی از چیست؟

پاسخ: ۱ بی‌نیازی ذاتی خداوند از همه موجودات «والله هو الغنی الحمید»

۲۵ اگر بخواهیم درباره‌ی پیدایش یک پدیده علل طولی را توصیف کنیم کدام گزینه را انتخاب می‌کنیم؟

- ۱ هر علتی که به ترتیب، علت بودن خود را از عامل بالاتر می‌گیرد.
 - ۲ در یک ردیف نیستند، ولی مستقل هستند و در مرتبه‌های مختلف قرار دارند.
 - ۳ هر عامل به طور مستقیم نقش آفرینی می‌کند و به نوعی مستقل هستند و غیر هم سطح هستند.
 - ۴ علل مشارکت داشته نسبت به هم در جایگاه‌های خودشان است و بی‌واسطه عمل می‌کنند.
- پاسخ: ۱ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. دقت شود واژه‌های: «مستقیم، بی‌واسطه، مستقل، هم‌ردیف، هم سطح و ...» درباره‌ی علل عرضی است (رد گزینه‌های (۲) و (۳) و (۴)) و واژه‌های «غیرمستقیم، با واسطه، غیرمستقل، مرتبه‌های مختلف، غیر هم سطح، علت بودن خود را از عامل بالاتر می‌گیرد و ...» درباره‌ی علل طولی است.

۲۶ گزینه صحیح را تشخیص دهید.
چه زمانی در اروپا علاقه به پژوهش و آزمایش و تجربه افزایش یافت، نقد رهبران کلیسا شروع شد و حقوق و قانون مورد توجه واقع گردید و خردورزی در دستور کار قرار گرفت؟
الف) آیین‌ها و اعتقادات آداب و رسوم ساخته کلیسا به تدریج اروپا را با فقر و فساد و عقب‌ماندگی و مشکلات دیگر دست به گریبان کرد.
ب) اندیشمندان و دلسوزان اروپایی آشنایی اندکی با تمدن اسلامی پیدا کردند و از ثمرات آن بهره‌برداری نمودند.

پاسخ: ۱ گزینه ب پاسخ صحیح است.

۲۷ گزینه صحیح را تشخیص دهید.
بیان جایگاه حضرت فاطمه (ع) توسط پیامبر گرامی اسلام (ص): «فاطمه پاره‌ای از تن من است. هرکه او را بیازارد، مرا آزرده است و هرکس مرا بیازارد، خدا را آزرده است.» به چه منظور است؟
الف) احیای منزلت زن و ارزش‌های اصیل او
ب) پیانگر منزلت علمی و بینش روشن حضرت فاطمه زهرا (ع)

پاسخ: ۱ گزینه الف پاسخ صحیح است.

۲۸ برای یک انسان موحد، چگونه جهان معنای خاص خود را دارد؟

پاسخ: ۱ از نظر او هیچ حادثه‌ای در عالم بی‌حکمت نیست. گرچه حکمت آن را نداند.

۲۹ شناخت قوانین حاکم بر زندگی انسان‌ها موجب نگرش صحیح ما نسبت به چه چیزی می‌شود؟

پاسخ: ۱ موجب نگرش صحیح ما نسبت به تلخی‌ها و شیرینی‌ها و شکست‌ها و موفقیت، بیماری و سلامت و به طور کلی همه حوادث زندگی می‌شود.

۳۰ گزینه صحیح را تشخیص دهید.
مقصود از حکمت در احکام و دستورهای الهی چیست؟
الف) نتیجه و ثمره عمل به احکام الهی
ب) علت‌ها و دلایل دستور خداوند

پاسخ: ۱ گزینه ب پاسخ صحیح است.

۳۱ بلندپروازی پنداشتن رسیدن به هدف احیای تمدن آرمانی اسلام در نتیجه چه عواملی است؟

پاسخ: ۱ سطحی‌نگری از توانمندی ذاتی انسان و قدرت جوانان و عدم آشنایی با آموزه‌های بیدارکننده اسلام

۳۲ جدی‌ترین آسیب مصرف‌زدگی چیست و چه نتیجه‌ای برای انسان به ارمغان می‌آورد؟

پاسخ: ۱ جدی‌ترین آسیب این رویه، تغییر الگوی زندگی و دل‌مشغولی دائمی مردم به کالاهای گوناگونی است که همه روزه وارد بازار می‌گردد و اذهان و افکار را به خود مشغول می‌کند. و در نتیجه انسان را از اساسی‌ترین نیاز خود، یعنی پرورش و تکامل یُعد معنوی و متعالی خویش غافل می‌سازد.

۳۳ درستی یا نادرستی گزاره زیر را با (صحیح / غلط) مشخص کنید.
احکام و قوانین دین اسلام، علاوه بر اینکه زندگی سالم در دنیا را تأمین می‌کند، سعادت و نیک‌بختی اخروی و ابدی را نیز تضمین می‌نماید.

پاسخ: ۱ غلط است.

ایران توفته
توشه‌ای برای موفقیت

۳۴ «محبت به خویشان و دادن صدقه» از عوامل مؤثر در تحقق کدام حدیث است و «اعلام ایمان به خدا و راه بندگی او» انسان را مشمول کدام سنت الهی می‌گرداند؟

- ۱ «يَعِيشُ بِالْإِحْسَانِ» - «كَفَّةُ الْمِيزَانِ»
۲ «يَعِيشُ بِالْإِحْسَانِ» - «زَيْدٌ فِي بَلَائِهِ»
۳ «يَعِيشُ بِالْأَعْمَارِ» - «زَيْدٌ فِي بَلَائِهِ»
۴ «يَعِيشُ بِالْأَعْمَارِ» - «كَفَّةُ الْمِيزَانِ»

پاسخ: ۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

در تعالیم دینی آمده است که صلۀ رحم و محبت به خویشان و دادن صدقه، عمر را افزایش می‌دهد که از مصادیق حدیث امام صادق (ع) می‌باشد: «... وَ مَنْ يَعِيشُ بِالْإِحْسَانِ ...» و به سنت تأثیر اعمال انسان در زندگی او اشاره دارد.

سنت امتحان و ابتلا به این صورت است که اگر انسان ایمان به خداوند و بندگی او را اعلام کند، بنا به سنت ابتلاء، وارد امتحان‌ها و آزمایش‌های خاص آن می‌شود. این قانون الهی از این بخش از حدیث امام صادق (ع) دریافت می‌گردد که «... كُلَّمَا زَيْدٌ فِي إِيْمَانِهِ زَيْدٌ فِي بَلَائِهِ».

۳۵ عقیده به خدایی که بی‌همتاست و شریکی ندارد بیانگر کدام درجه از توحید است و تقیّد به «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» چه ثمره‌ای را برای فرد مسلمان به ارمغان می‌آورد؟

- ۱ اصل توحید - برقراری رابطهٔ اخوّت و برادری با سایر مسلمانان جهان
۲ اصل توحید - تغییر در روابط با خدا، خویشتن، خانواده، اجتماع و دیگر مخلوقات
۳ وحدانیت در آفرینش - تغییر در روابط با خدا، خویشتن، خانواده، اجتماع و دیگر مخلوقات
۴ وحدانیت در آفرینش - برقراری رابطهٔ اخوّت و برادری با سایر مسلمانان جهان

پاسخ: ۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

اصل و حقیقت توحید به معنای اعتقاد به خدای یگانه است یعنی خدا بی‌همتاست و شریکی ندارد. پایبندی (التزام عملی) به «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ»، همهٔ زندگی فرد مسلمان را در رابطهٔ با خدا، خویشتن، خانواده، اجتماع و دیگر مخلوقات تغییر می‌دهد.

۳۶ آیه شریفه (وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ) کدام عبارت را در پی دارد؟

- ۱ (هُمْ لَا يُفْتَنُونَ) ۲ (الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ) ۳ (هُمْ لَا يَعْلَمُونَ) ۴ (وَأُمْلِي لَهُمْ)

پاسخ: ۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ * وَأُمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ)

۳۷ هر سبکی از زندگی ریشه در خاصی داشته و از ویژه‌ای سرچشمه می‌گیرد. شناخت آن ریشه‌ها کمک فراوانی به درست ما خواهد کرد.

- ۱ بینش‌های - ایدئولوژی - هدف
۲ اندیشه‌های - جهان‌بینی - تصمیم‌گیری
۳ بینش‌های - جهان‌بینی - هدف
۴ اندیشه‌های - ایدئولوژی - تصمیم‌گیری

پاسخ: ۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. هر سبکی از زندگی ریشه در اندیشه‌های خاصی داشته و از جهان‌بینی ویژه‌ای سرچشمه می‌گیرد. شناخت آن ریشه‌ها کمک فراوانی به تصمیم‌گیری درست ما خواهد کرد.

۳۸ کدام عامل به آدمی اطمینان خاطر می‌دهد که با اختیار خود، دست به انتخاب بزند؟

- ۱ خواست و اراده خداوند
۲ قانونمندی جهان
۳ ستمکار نبودن خداوند
۴ قدرت تفکر و تصمیم‌گیری

پاسخ: ۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

با توجه به معنای قدر و قضا، اگر وضع جهان غیر از این بود، یعنی تحت نظام قدر و قضای الهی قرار نداشت (قانونمند نبود) آیا می‌توانستیم با همین اطمینان خاطر که اکنون داریم با اختیار خود، دست به انتخاب زده و در این جهان کار و فعالیت کنیم. از این رو فقط با زندگی در یک جهان قانونمند است که امکان بهره‌مندی از اختیار و انتخاب وجود دارد، زیرا اگر وقایع جهان قانونمند نبود و همه چیز اتفاقی رخ می‌داد، انسان نمی‌دانست که باید دست به چه انتخابی بزند. صفحه ۵۶ کتاب دوازدهم

۳۹ شاعر در کدام بیت، نیازمندی دائمی موجودات به خداوند را بیان کرده و با کدام عبارت قرآنی هم‌نوا شده است؟

- ۱ «ما همه شیران ولی شیر علم / حمله‌مان از باد باشد دم‌به‌دم» - «كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ»
۲ «ما همه شیران ولی شیر علم / حمله‌مان از باد باشد دم‌به‌دم» - «اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ»
۳ «دلی کز معرفت نور و صفا دید / به هر چیزی که دید اول خدا دید» - «اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ»
۴ «دلی کز معرفت نور و صفا دید / به هر چیزی که دید اول خدا دید» - «كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ»

پاسخ: ۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

شاعر در بیت «ما همه شیران ولی شیر علم / حمله‌مان از باد باشد دم‌به‌دم»، حرکت و حمله شیر، پرچم را از بادی که به آن می‌وزد، می‌داند و بدین وسیله نیازمندی دائمی و پیوسته موجودات به خداوند را بیان می‌کند. در قرآن رابطه میان خداوند و جهان هستی را با کلمه «نور» تبیین کرده و می‌فرماید: «اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ».

۴۰ چه چیزی سبب می‌شود که آدمی در شرایط سخت و پیچیده حق را از باطل تشخیص دهد و گرفتار باطل نشود و اقرار شیطان کدام است؟

- ۱ علم محکم و استوار و به دور از خطا که هدف درست و راه رسیدن به آن را نشان می‌دهد و مانع لغزش‌هاست - عدم فریب مؤمنان با اخلاص
۲ علم محکم و استوار و به دور از خطا که هدف درست و راه رسیدن به آن را نشان می‌دهد و مانع لغزش‌هاست - عدم فریب مؤمنان واقعی
۳ ایمان محکم و استوار و قوی که مانع نفوذپذیری شیطان و وسوسه‌هایش می‌شود - عدم فریب مؤمنان واقعی
۴ ایمان محکم و استوار و قوی که مانع نفوذپذیری شیطان و وسوسه‌هایش می‌شود - عدم فریب مؤمنان با اخلاص

پاسخ: ۱ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. یکی از میوه‌های درخت اخلاص، «دستیابی به درجاتی از حکمت» است: حکمت به معنای علم محکم و استوار و به دور از خطاست که هدف درست و راه رسیدن به آن را نشان می‌دهد و مانع لغزش‌ها و تباهی‌ها می‌شود. انسان حکیم، به درجاتی از بصیرت و روشن‌بینی می‌رسد که می‌تواند در شرایط سخت و پیچیده، حق را از باطل تشخیص دهد و گرفتار باطل نشود. شیطان، خود اقرار کرده است که توانایی فریب دادن مؤمنان با اخلاص را ندارد.

۴۱ پیرایش یا تخلیه را تعریف کنید.

پاسخ: ۱ گناه آلودگی است و توبه، پاک شدن از آلودگی‌هاست. توبه گناهان را از قلب خارج می‌کند و آن را شست و شو می‌دهد. به همین جهت این عمل را «پیرایش» یا «تخلیه» می‌گویند. (درس ۷ ص ۸۲)

۴۲ درستی یا نادرستی گزاره‌ی زیر را با (ص / غ) مشخص کنید.
- حسن فاعلی بدین معناست که کار به درستی و به همان صورت که خداوند فرمان داده انجام شود.

پاسخ: ۱ غلط (درس ۴ ص ۴۵)

۴۳ فرآیند تدریجی حيله شیطان که انسان متوجه زشتی و قبح گناه نشود و انسان را مغروق در فساد نماید، سنت مطروحه در کدام عبارت شریفه است؟

۱ «فَأَخَذْنَاهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ»

۲ «وَأْمَلَى لَهُمْ»

۳ «بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً»

۴ «الَّذِينَ اسْرَفُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ»

پاسخ: ۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. روش دیگر شیطان برای کشاندن انسان به شقاوت این است که او را گام به گام و آهسته به سمت گناه می‌کشد تا در این فرایند تدریجی متوجه زشتی گناه و قبح آن نشود و اقدام به توبه نکند که با سنت استدراج آیه «و املی لهم: و به آنها مهلت می‌دهم» قرابت معنایی دارد.

۴۴ حضرت علی (ع) با رفتار و بیان اینکه از قدر الهی به قضای الهی پناه می‌برم، کدام موضوع را به همگان آموزش داد؟

۱ اعتقاد به قدر و قضا، نه تنها مانع تحرک و عمل انسان نیست، بلکه عامل و زمینه‌ساز آن است.

۲ خداوند تقدیر کرده است که انسان دارای اختیار باشد.

۳ بسیاری از امور در اختیار انسان نیست و ما در آن نقشی نداریم.

۴ تمام جهان بر اساس قضا و قدر بنا شده است.

پاسخ: ۱ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

حضرت علی (ع) با رفتار و سپس گفتار خود، نگرش صحیح خود از قدر و قضای الهی را نشان داد و به آن شخص و دیگران آموخت که اعتقاد به قدر و قضا، نه تنها مانع تحرک و عمل انسان نیست، بلکه عامل و زمینه‌ساز آن است.

ایران توفته
توشه ای برای موفقیت

۴۵ از آیهی شریفه‌ی: (قل اغیر الله ابغی رباً و هو ربُّ کلّ شیء...)، چه موضوعی مستفاد می‌گردد؟

- ۱ توحید در ربوبیت خاستگاه عبودیت و توحید عملی است.
- ۲ توحید در ربوبیت بدان معناست که پیامبر رساننده‌ی فرمان‌های الهی است.
- ۳ همه چیز از آن خداوند متعال است و لذا همه چیز تحت سرپرستی اوست.
- ۴ پرسش و پاسخ هر دو از طرف خداست و خداوند تنها مدبّر جهان است.

پاسخ: ۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

آیهی شریفه‌ی: (قل اغیر الله ابغی رباً و هو ربُّ کلّ شیء): «بگو، آیا جز خداوند پروردگاری را بطلبم، در حالی که او پروردگار همه چیز است.» درمی‌یابیم پرسش و پاسخ هر دو از جانب خداست و روشن می‌شود که تنها مدبر جهان خداست. گزینه‌ی ۱ در عین درست بودن، از این آیه دریافت نمی‌شود و گزینه‌های ۲ و ۳ با توجه به کلیدواژه‌های رساننده‌ی فرمان‌های الهیو تحت سرپرستی توحید در ولایت دریافت می‌شود و قابل برداشت از این آیه نیست.

۴۶ آیهی شریفه‌ی: (الله نور السماوات و الارض)، نیازمندی انسان را در کدام مراحل می‌رساند و کدام بیت با این آیهی شریفه ارتباط مفهومی دارد؟

- ۱ نیازمندی جهان در پیدایش و بقا - «ما که باشیم ای تو ما را جان جان / تا که ما باشیم با تو در میان»
- ۲ نیازمندی جهان فقط در مرحله‌ی بقا - «ما که باشیم ای تو ما را جان جان / تا که ما باشیم با تو در میان»
- ۳ نیازمندی جهان فقط در مرحله‌ی بقا - «دلی کز معرفت نور و صفا دید / به هر چیزی که دید اول خدا دید»
- ۴ نیازمندی جهان در پیدایش و بقا - «دلی کز معرفت نور و صفا دید / به هر چیزی که دید اول خدا دید»

پاسخ: ۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

آیهی شریفه‌ی: (الله نور السماوات و الارض) بیانگر نیازمندی جهان هم در مرحله‌ی پیدایش و هم در مرحله‌ی بقا است و بیت: «دلی کز معرفت نور و صفا دید / به هر چیزی که دید اول خدا دید» با آن ارتباط و قرابت مفهومی دارد و موجودات جهان با دقت و اندیشه در جهان هستی در چیزی خدا را مشاهده می‌کنند و علم و قدرت او را می‌بینند.

۴۷ «توسعه‌ی عدالت در همه‌ی ابعاد» و «عمل به وظیفه‌ی مقدس امر به معروف و نهی از منکر»، به ترتیب چه رابطه‌ای با استحکام نظام اسلامی دارند؟

- ۱ معلول - معلول
- ۲ معلول - عامل
- ۳ عامل - معلول
- ۴ عامل - عامل

پاسخ: ۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. استحکام پایه‌های اقتصادی و تلاش برای کاهش فقر، توسعه‌ی عدالت در همه‌ی ابعاد، تقویت اتحاد ملی، انسجام اسلامی و مشارکت عمومی و عمل به وظیفه‌ی مقدس امر به معروف و نهی از منکر از مهم‌ترین عوامل استحکام نظام اسلامی است.

۴۸ «اقرار به تقصیر» مفهوم برگرفته از کدام عبارت قرآنی زیر است؟

- ۱ «وَلِّينَ لَمْ يَفْعَلْ مَا أَمَرُهُ لَسَجَنَ و لِيَكُونَ مِنَ الصَّاعِرِينَ»
- ۲ «قَالَتْ قَدْ لَبِئْتَ الَّذِي لَمْتُنِّي فِيهِ و لَقَدْ رَاوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ فَاسْتَعْصَمَ»
- ۳ «قَالَ رَبِّ السَّجْنُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي»
- ۴ «و إِلَّا تَصْرِفَ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ و أَكُنْ مِنَ الْجَاهِلِينَ»

پاسخ: ۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

در این آیه: «گفت شما همان‌ها بودید که مرا به‌خاطر او سرزنش می‌کردید. من او را به خودم دعوت کردم و او پاکی ورزید.»، زلیخا اقدام به اقرار به تقصیر خود و پاکی حضرت یوسف (ع) می‌نماید.

۴۹ موضوع «نیازمندی ما و جهان به منشأ و سرچشمه‌ی متعالی جهان آفرینش» را به‌ترتیب با بهره‌گیری از کدام دو مقدمه می‌توانیم دریابیم؟

- ۱ قائم به ذات بودن چیزی که پدیده نیست - نشأت گرفتن وجود موجودات از خودشان
- ۲ قائم به ذات بودن چیزی که پدیده نیست - محتاج بودن پدیده‌ها به غیر خود
- ۳ متکی نبودن موجودات به خود - محتاج بودن پدیده‌ها به غیر خود
- ۴ متکی نبودن موجودات به خود - نشأت گرفتن وجود موجودات از خودشان

پاسخ: ۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مقدمه‌ی اول و دوم نیازمندی جهان به خدا در پیدایش به‌ترتیب عبارت‌اند از:

مقدمه‌ی اول: اگر به خود نظر کنیم خود را پدیده‌ای می‌یابیم که وجود و هستی‌مان از خودمان نیست. (متکی نبودن موجودات به خود)
مقدمه‌ی دوم: پدیده‌ها که وجودشان از خودشان نیست برای موجود شدن نیازمند (محتاج) به پدیدآورنده‌ای هستند.

۵۰ مقصود امام علی (ع) در حدیث: «ما رایت شیئاً انّ و رایت الله قبله و بعده و معه» از واژه‌ی «قبله»، در کدام بیت آمده است؟

- ۱ ما همه شیران ولی شیر علم / حمله‌مان از باد باشد دم به دم
- ۲ بر آستان جانان گر سر توان نهادن / گلبانگ سربلندی بر آسمان توان زد
- ۳ ما عدم‌هاییم و هستی‌های ما / تو و بود مطلق، فانی نما
- ۴ ما چوناییم و نوا در ما ز توست / ما چو کوهیم و صدا در ما ز توست

پاسخ: ۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

منظور از امام علی (ع) از عبارت «قبله» در این روایت نیاز موجودات در پیدایش به خداست. تنها بیتی که به نیاز در پیدایش اشاره دارد بیت «ما عدم‌هاییم و هستی‌های ما / تو وجود مطلق فانی نما» می‌باشد که بیانگر مقدمه‌ی اول استدلال نیازمندی جهان در پیدایش به خدا است.

۵۱ از مراحل تکمیلی توبه «جبران حقوق الهی» را توضیح دهید.

پاسخ: ۱ توبه‌کننده تلاش می‌کند حقوقی را که با گناه خود ضایع کرده است جبران نماید. دسته‌ای از این حقوق، مربوط به خداوند است. مهم‌ترین حق خداوند نیز، حق اطاعت و بندگی اوست. توبه‌کننده باید بکوشد کوتاهی‌های خود را در پیشگاه خداوند جبران کند. (درس ۸ ص ۱۰۱)

۵۲ درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید:
الف) احکام و قوانین دین اسلام، فقط زندگی سالم در دنیا را تضمین می‌کند.
ب) استفاده از موسیقی، خواه سنتی و کلاسیک باشد و خواه غیرسنتی و مدرن، جایز و حلال است.
ج) نعمت‌هایی که خداوند بخشی از آن را در قرآن کریم به ما معرفی کرده و مراتبی از آن هم که اخروی است در این دنیا قابل درک و توصیف است.

پاسخ: ۱ الف) غ (ب) ص (ج) غ

۵۳ نام‌گذاری کنید.
الف) در این حوزه آثار مثبت توجه به قانون و مشارکت مردم در تشکیل حکومت صورت گرفت. (.....)
ب) اولین روش صحیح دعوت از نظر قرآن (.....)
ج) غافل شدن انسان از اساسی‌ترین نیاز خود یعنی پرورش و تکامل بعد معنوی از آثار منفی این حوزه است. (.....)
د) این تمدن تقریباً تمامی جوامع امروز را تحت تأثیر خود قرار داده است. (.....)

پاسخ: ۱ الف) حوزه‌ی عدل و قسط (ب) با دانش استوار (حکمت)
ج) حوزه‌ی علم (د) جدید

۵۴ چرا برای انسان موحد جهان معنای خاص خود را دارد و او همواره امیدوار است؟

پاسخ: ۱ برای یک انسان موحد جهان معنای خاص خود را دارد. از نظر او هیچ حادثه‌ای در عالم بی‌حکمت نیست، گرچه حکمت آن را نداند. از این رو موحد واقعی همواره انسانی امیدوار است و در مقابل سختی‌ها و مشکلات، صبور و استوار است.

۵۵ درستی یا نادرستی گزاره‌ی زیر را با (ص / غ) مشخص کنید:
در توبه همیشه باز است اما توفیق توبه همواره مسیر نیست.

پاسخ: ۱ صحیح

۵۶ اختیار انسان چگونه می‌تواند به عنوان یک تقدیر الهی باشد؟

پاسخ: ۱ یکی از تقدیرات الهی برای انسان این است که او دارای اختیار باشد. به تعبیر دیگر، خداوند این‌گونه تقدیر کرده که انسان کارهایش را «با اختیار انجام دهد» و کسی نمی‌تواند از اختیار که ویژگی ذاتی اوست فرار کند حتی اگر بخواهد آن را انکار کند و از آن فرار کند باز هم این کار اختیاری بوده و چون همین کار را با خواست و اراده خود انجام داده است.

۵۷ از آثار منفی تمدن جدید در حوزه عدل و قسط «افزایش فاصله میان انسان‌های فقیر و غنی در جهان» را شرح دهید.

پاسخ: ۱ شکل‌گیری نظام‌های سیاسی جدید برپایه قدرت سرمایه‌داران و نفع‌طلبی فزاینده آنان بود صاحبان سرمایه و صنعت منابع طبیعی اکثر نقاط جهان را به بهایی بسیار اندک خریدند و یا با قدرت نظامی خود تاراج کردند و کالاهای خود را با قیمت‌های بسیار سنگین به مردم همان سرزمین‌ها فروختند. بدین ترتیب بخش کوچکی از جهان روز به روز غنی‌تر شد ولی بخش اعظم آن در فقر و تنگدستی فرو رفت.

۵۸ بر مبنای کدام عبارت نورانی شرط بندی حتی در بازی‌های معمولی نیز حرام شده است؟

۱ «يَا مَعْشَرَ التَّجَارِ الْفِقَهَ ثُمَّ الْمَتَجَرَ»

۲ «إِنَّا مَعَاشِرَ الْأَنْبِيَاءِ أُمِرْنَا أَنْ نُكَلِّمَ النَّاسَ عَلَى قَدْرِ عُقُولِهِمْ»

۳ «قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا»

۴ «لَا ضَرَرَ وَ لَا ضِرَارَ فِي الْإِسْلَامِ»

پاسخ: ۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. شرط بندی از امور زیان‌آور روحی و اجتماعی است و انجام آن، حتی در بازی‌ها و ورزش‌های معمولی نیز حرام است. اگر اسلام چیزی را که ضرر و زیان دارد، حرام می‌کند، طبق حدیث پیامبر (ص) که فرمود: «لَا ضَرَرَ وَ لَا ضِرَارَ فِي الْإِسْلَامِ» عمل شده است که از قوانین تنظیم‌کننده در اسلام می‌باشد.

۵۹ در مقایسه‌ی میان رابطه‌ی مسجد با بنا در بقا و رابطه‌ی موجودات با خدا در بقا، به کدام تفاوت بنیادین و اساسی پی می‌بریم؟

۱ بی‌نیاز مسجد از بنا پس از ساخته شدن - نیازمندی پس از پیدایش، مانند لحظه‌ی نخست خلق شدن

۲ بی‌نیاز مسجد از بنا پس از ساخته شدن - نیازمندی پس از پیدایش، کمتر از لحظه‌ی نخست خلق شدن

۳ نیازمندی مسجد به بنا حتی پس از ساخته شدن - نیازمندی پس از پیدایش، کمتر از لحظه‌ی نخست خلق شدن

۴ نیازمندی مسجد به بنا حتی پس از ساخته شدن - نیازمندی پس از پیدایش، مانند لحظه‌ی نخست خلق شدن

پاسخ: ۱ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مسجد با ساخته شدن، از بنا بی‌نیاز می‌شود، اما موجودات چنین نیستند و پس از پیدایش نیز همچنان، مانند لحظه‌ی نخست خلق شدن، به خداوند نیازمند هستند.

۶۰ بین کدام دو عبارت قرآنی در این دو آیه‌ی شریفه، ارتباط مفهومی وجود دارد؟ (قُلْ إِنَّمَا أُعْطِكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ) و آیه‌ی (أَلَمْ أَعْهَدَ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ وَ أَنْ اْعْبُدُونِي)

۱ (تَقُومُوا لِلَّهِ) - (لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ)

۲ (أُعْطِكُمْ بِوَاحِدَةٍ) - (أَنْ اْعْبُدُونِي)

۳ (أُعْطِكُمْ بِوَاحِدَةٍ) - (لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ)

۴ (تَقُومُوا لِلَّهِ) - (أَنْ اْعْبُدُونِي)

پاسخ: ۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. سال دوازدهم - صفحه‌ی ۴۳ - (تَقُومُوا لِلَّهِ) و (أَنْ اْعْبُدُونِي) هر دو به موضوع اخلاص در بندگی اشاره می‌کند.

۶۱ کدام عبارت با آیه شریفه (ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ آيَدِيكُمْ وَ أَنْ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ) مطابقت دارد؟

- ۱ معلولیت عقوبت - معلولیت کردار پیشین ما - علیت این که خداوند هرگز به بندگان ستم نمی کند.
- ۲ علیت عقوبت - معلولیت کردار پیشین ما - معلولیت این که خداوند هرگز به بندگان ستم نمی کند.
- ۳ علیت عقوبت - علیت کردار پیشین ما - معلولیت این که خداوند هرگز به بندگان ستم نمی کند.
- ۴ معلولیت عقوبت - علیت کردار پیشین ما - علیت این که خداوند هرگز به بندگان ستم نمی کند.

پاسخ: ۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

کتاب دوازدهم صفحه ۵۵

ذلک (عقوبت) ← معلول

۲ تا علت داریم:

۱- به خاطر کردار پیشین شماست.

۲- به خاطر این است که خداوند هرگز به بندگان ستم نمی کند.

۶۲ در حدیث شریف «ما رأیت شیئاً الا و رأیت الله قبله و بعده و معه» تعبیر «بعده» اشاره به چه دارد؟

- ۱ همه اشیا پدیده‌هایی هستند که قبلاً نبوده‌اند، پس حتماً علتی آن‌ها را به وجود آورده است.
- ۲ چون شیء سرتاسر نیاز و فقر، در حال حاضر وجود دارد، پس درمی‌یابیم که بقای اشیا مرهون خداست.
- ۳ با توجه به دانستن این که هرگاه شیء بعد از مدتی از بین رفت، پس خداست که خالق موت و حیات است، پس درمی‌یابیم که در فنای شیء نیز باز خدا مشاهده می‌شود.
- ۴ انسان‌های آگاه خود را نیازمند عنايات پیوسته او می‌دانند، انسان‌های ناآگاه نسبت به نیاز دائمی انسان بی‌توجه هستند.

پاسخ: ۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تعبیر «بعده» اشاره به این دارد که وقتی حضرت علی (ع) می‌بینند که این شیء بعد از مدتی از بین رفت، می‌دانند که تنها خداست که خالق موت و حیات است، پس در فنای شیء نیز باز خدا را مشاهده می‌کنند.

۶۳ افزایش معرفت انسان به خود و رابطه‌اش با خدا کدام آیه‌ی شریفه را به همراه دارد؟

- ۱ (یسأله من فی السماوات و الارض)
- ۲ (کل یوم هو فی شأن)
- ۳ (یا ایها الناس انتم الفقراء الی الله)
- ۴ (اللهم لا تکلنی الی نفسی طرفة عین ابدأ)

پاسخ: ۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. هر چه معرفت انسان به خود و رابطه‌اش با خدا بیش‌تر شود نیاز به او را بیش‌تر احساس و ناتوانی و بندگی خود را بیش‌تر ابراز می‌کند همراهی این موضوع آیه‌ی شریفه‌ی (یا ایها الناس انتم الفقراء الی الله) می‌باشد.

۶۴ کدام بیت، تأکید می‌کند که موجودات پس از پیدایش نیز همچنان مانند لحظه‌ی نخست خلق شدن، به خداوند نیازمند هستند؟

- ۱ به صحرا بنگرم صحرا تو بینم / به دریا بنگرم دریا تو بینم
 - ۲ مهر رخسار تو می‌تابد ز ذرات جهان / هر دو عالم پر ز نور و دیده نابینا، چه سود
 - ۳ ما به دریا حکم طوفان می‌دهیم / ما به سیل و موج فرمان می‌دهیم
 - ۴ ما همه شیران ولی شیر عَلم / حمله‌مان از باد باشد دم به دم
- پاسخ: ۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بیت «ما همه شیران ولی شیر عَلم / حمله‌مان از باد باشد دم به دم»، تأکید می‌کند که موجودات پس از پیدایش همچنان، مانند لحظه‌ی نخست خلق شدن، به خداوند نیازمند هستند.

۶۵ از مراحل تکمیلی توبه «تلاش در جهت دور شدن از گناه» را شرح دهید.

- پاسخ: ۱ توبه‌کننده تلاش می‌کند دیگر به سراغ گناهی که از آن پشیمان شده است نرود. زیرا انجام آن مساوی با شکستن توبه است که در آن صورت باز هم باید توبه کند. (اگر توبه‌کننده حقیقتاً توبه کرده باشد، گرچه ممکن است به آن گناه علاقه‌ای هم داشته باشد، سعی خواهد کرد در عمل از آن دوری نماید، یعنی از افراد، مکان‌ها و موقعیت‌هایی که می‌توانند زمینه‌ساز شکل‌گیری گناه باشند، دوری می‌کند.) (درس ۸ ص ۱۰۴)

۶۶ تبعات معتقد شدن اروپاییان به دین الهی مسیحیت چه بود و در کدام دوره‌ی زمانی محقق گردید؟

- ۱ توجه به حقوق و قانون و قرار گرفتن خردورزی در دستور - قرن چهارم میلادی تا قرن شانزدهم
 - ۲ نابودی بتخانه‌ها و ساخت بناهای عظیم و باشکوه مذهبی - قرن چهارم میلادی تا قرن شانزدهم
 - ۳ نابودی بتخانه‌ها و ساخت بناهای عظیم و باشکوه مذهبی - حدود قرن هفتم میلادی تا قرن پانزدهم
 - ۴ توجه به حقوق و قانون و قرار گرفتن خردورزی در دستور - حدود قرن هفتم میلادی تا قرن پانزدهم
- پاسخ: ۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. با ظهور تمدن دوم و معتقد شدن مردم بت‌پرست اروپا به یک دین الهی (مسیحیت)، بت‌ها و بتخانه‌ها از بین رفت، اتحاد و یکپارچگی در سرزمین اروپا حاکم شد، بناهای عظیم و باشکوه مذهبی ساخته شد، کتاب‌هایی در اخلاق، معنویت و فرهنگ نگارش یافت و آثار هنری بزرگی پدید آمد. تمدن دوم در قرن چهارم میلادی با گسترش مسیحیت در اروپا و آغاز حاکمیت کلیسا بر زندگی سیاسی و اجتماعی مردم آغاز شد و تا قرن‌های پانزدهم و شانزدهم ادامه یافت.

۶۷ زمینه‌ی تشکیک مردم نسبت به اصل اساسی توحید در چه صورت فراهم می‌آمد و بستر اعتقاد به توحید در خالقیت کدام عبارت شریفه است؟

- ۱ «خَلَقُوا كَخَلْقِهِ» - «و لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ»
 - ۲ «فَتَشَابَهَ الْخَلْقُ» - «و هُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ»
 - ۳ «فَتَشَابَهَ الْخَلْقُ» - «و لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ»
 - ۴ «خَلَقُوا كَخَلْقِهِ» - «و هُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ»
- پاسخ: ۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در صورتی که غیرخدا کسی مخلوق می‌داشت، «خَلَقُوا كَخَلْقِهِ» ممکن بود افراد در اعتقاد به توحید به شک بیفتند. عقیده‌ی به این‌که خداوند یگانه‌ی مقتدر است: «و هُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ» بستر ساز اعتقاد به توحید در خالقیت است: «قُلْ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ».

۶۸ در کدام گزینه زیر ویژگی افرادی که تنها بر یک جانب خدا را پرستش می‌کنند، مشهود است و ره‌آورد نهایی این دیدگاه چیست؟

۱ «و مِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ» - «قد كفروا بما جاءكم مِنَ الْحَقِّ»

۲ «و مِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ» - «ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ»

۳ «فَانْصَابَتْهُ بِه خَيْرِ اطمأنَّ به» - «قد كفروا بما جاءكم مِنَ الْحَقِّ»

۴ «فانْصَابَتْهُ بِه خَيْرِ اطمأنَّ به» - «ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ»

پاسخ: ۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ویژگی افرادی که خدا بر یک جانب و کناره (هنگام وسعت و آسودگی) خدا را می‌خوانند، اگر خیری به آن‌ها برسد، دلشان آرامش می‌گیرد ... اینان در زیان آشکار هستند.

۶۹ «توسعه عدالت در همه ابعاد» و «عمل به وظیفه مقدس امر به معروف و نهی از منکر» به ترتیب چه رابطه‌ای با استحکام نظام اسلامی دارد؟

۱ معلول - معلول ۲ معلول - عامل ۳ عامل - معلول ۴ عامل - عامل

پاسخ: ۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. استحکام پایه‌های اقتصادی و تلاش برای کاهش فقر، توسعه عدالت در همه ابعاد، تقویت اتحاد ملی، انسجام اسلامی و مشارکت عمومی و عمل به وظیفه مقدس امر به معروف و نهی از منکر از مهم‌ترین عوامل استحکام نظام اسلامی است.

۷۰ عکس‌العمل در برابر حاکمیت نامطلوب کلیسا در قرون وسطی مربوط به کدام یک از آثار مثبت حوزه عدل و قسط است؟

۱ جلوگیری از مصرف‌زدگی ۲ توانایی بهره‌مندی بیش‌تر از طبیعت

۳ مشارکت مردم در تشکیل حکومت ۴ توجه به قانون

پاسخ: ۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. پس از گذر از قرون وسطی و شکل‌گیری دوره جدید، توجه گسترده‌ای در کشورهای اروپایی به حقوق، قانون ساختار حکومت و دولت پدید آمد که عموماً عکس‌العملی در برابر حاکمیت نامطلوب کلیسا در قرون وسطی بود.

۷۱ درک صحیح آیهی شریفه‌ی «يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ ...» ما را به مفهوم کدام آیهی شریفه رهنمون می‌سازد؟

۱ «لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّيَّ وَ عَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ» ۲ «لَا يَمْلِكُونَ لِأَنفُسِهِمْ نَفْعًا وَ لَا ضَرًّا»

۳ «اللَّهُ الصَّمَدُ، لَمْ يَلِدْ وَ لَمْ يُولَدْ» ۴ «وَ لَا يَشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا»

پاسخ: ۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. با توجه به عبارت شریفه‌ی «يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ ...» ای مردم شما به خداوند نیازمند هستید...، می‌فهمیم فقط خداوند است که بی‌نیاز مطلق است و نه زاییده و نه می‌زاید: «اللَّهُ الصَّمَدُ، لَمْ يَلِدْ وَ لَمْ يُولَدْ».

۷۲ از آیهی شریفه‌ی «بگو همانا نماز و عبادت‌هایم و زندگی و مرگم فقط برای خداست که پروردگار جهانیان است» کدام موضوع مستفاد می‌گردد؟

- ۱ علیت مالکیت الهی و معلولیت اعتقاد به حیات و مرگ تحت تدبیر و ربوبیت خداوند
- ۲ معلولیت مالکیت الهی و علیت اعتقاد به حیات و مرگ تحت تدبیر و ربوبیت خداوند
- ۳ علیت اخلاص در بندگی خداوند و معلولیت اعتقاد به یگانگی در تدبیر و ربوبیت الهی
- ۴ معلولیت اخلاص در بندگی خداوند و علیت اعتقاد به یگانگی در تدبیر و ربوبیت الهی

پاسخ: ۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

باید دقت کنیم عبارت «فقط برای خدا» مؤید اخلاص در بندگی است و واژه‌ی «پروردگار» مؤید تدبیر در ربوبیت الهی است لذا معلولیت اخلاص در بندگی خداوند و علیت یگانگی در تدبیر و ربوبیت الهی نتیجه می‌شود (توحید در ربوبیت).

۷۳ آشنا شدن با نقاط قوت و ضعف تمدن جدید از دو جهت برای ما مطلوب است یکی از آن‌ها را بنویسید.

پاسخ: ۱ اول آن‌که ما مسلمانان مانند سایر ملت‌ها با این تمدن ارتباط مستقیم داریم بنابراین هم تحت تأثیر آن قرار می‌گیریم و هم می‌توانیم بر آن اثر بگذاریم هر قدر آگاهی و هوشیاری ما بیش‌تر باشد قدرت تأثیرگذاری ما بیش‌تر خواهد بود. دوم آن‌که بررسی ضعف‌ها و قوت‌های این تمدن در عرصه‌های مختلف این کمک را به ما می‌کند که در راستای احیای تمدن اسلامی از نقاط قوت این تمدن بهره‌مند شویم و با عبرت گرفتن از ضعف‌ها و آسیب‌های آن بتوانیم برنامه‌ریزی درست و کم‌اشتباهی را برای سامان‌دهی تمدن اسلامی داشته باشیم.

۷۴ اگر بخواهیم میان عبارات قرآنی (أَمْ مَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ وَ عَلَى شَفَا جُرْفٍ هَارٍ فَأَنْهَارَ بِهٍ فِى نَارٍ جَهَنَّمَ) و (قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا) ارتباطی برقرار کنیم به چه موضوعی رهنمون می‌گردیم؟

- ۱ رمز و راز تزکیه‌ی نفس سعادت و فلاح و رستگاری است تا ما را از پرتگاه سقوط نجات بخشد.
- ۲ زندگی دینی تنها شیوه‌ی مطمئنی است کار تزکیه‌ی نفس با عمل به فرامین الهی آغاز می‌شود.
- ۳ تزکیه‌ی نفس زمانی اتفاق می‌افتد که نفس ما از آلودگی‌ها پاک شود و گرنه در ورطه‌ی سقوط قرار می‌گیرد.

۴ آغاز تزکیه‌ی نفس نیفتادن از پرتگاهی که مشرف به سقوط است که باید از آن پرهیز کرد.

پاسخ: ۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. قرآن کریم رمز سعادت و رستگاری ما را تزکیه‌ی نفس دانسته است (رد گزینه‌ی ۱) و می‌فرماید: «قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا: به یقین هرکس خود را تزکیه کرد، رستگار شد.» تزکیه‌ی نفس زمانی اتفاق می‌افتد که نفس ما از آلودگی‌ها پاک شود این کار با توبه از گناهان آغاز می‌شود (رد گزینه‌ی ۲ و ۴) اما برای تداوم پاک ماندن جان و دل انسان، می‌بایست علاوه بر توبه به سایر دستوراتی که خدا فرمان داده است عمل نمود و کسی که این طور نباشد طبق بیان قرآن، بنای خود را در لبه‌ی پرتگاهی در حال سقوط ساخته و با آن در آتش دوزخ فرو می‌افتد.

۷۵ در زمینه توبه اجتماعی می‌توان گفت «ممانعت از نفوذ گناهان اجتماعی در تمام سطوح»، «ممانعت از گسترش و ماندگاری گناهان اجتماعی» و «ممانعت از خاموشی کامل نور هدایت» به ترتیب معلول چه عواملی هستند؟

۱ تلاش‌های بزرگ و فعالیت‌های ایثارگرانه - انجام فریضه امر به معروف و نهی از منکر - تلاش‌های بزرگ و فعالیت‌های ایثارگرانه

۲ انجام فریضه امر به معروف و نهی از منکر - عکس‌العمل در برابر اولین نمودهای گناه - تلاش‌های بزرگ و فعالیت‌های ایثارگرانه

۳ تلاش‌های بزرگ و فعالیت‌های ایثارگرانه - انجام فریضه امر به معروف و نهی از منکر - همکاری همگان در ریشه‌کن کردن گناهان

۴ انجام فریضه امر به معروف و نهی از منکر - عکس‌العمل در برابر اولین نمودهای گناه - همکاری همگان در ریشه‌کن کردن گناهان

پاسخ: ۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مهم‌ترین راه اصلاح جامعه انجام دادن وظیفه امر به معروف و نهی از منکر است و اگر در انجام این وظیفه کوتاهی شود، گناهان اجتماعی قوی‌تر و محکم‌تر شده و در تمام سطوح جامعه نفوذ می‌کند. از طرفی گناهان و انحرافات اجتماعی باید در همان مراحل ابتدایی خود اصلاح شود تا گسترش نیابد و ماندگار نشود.

۷۶ موقعیت زن و خانواده در تمدن اسلامی را بنویسید.

پاسخ: ۱ زنان حق مالکیت و کار داشتند، دسترنج آن‌ها به خودشان تعلق داشت و در اختیار همسر یا پدر قرار نمی‌گرفت، به همین جهت می‌توانستند ثروت خود را وقف امور عام‌المنفعه کنند. بسیاری از موقوفه‌های قدیمی کشور ما مربوط به زنان خیری است که ثروت خود را وقف امور خیریه کرده‌اند. تحصیل برای زنان آزاد بود و دانشمندان بزرگی از زنان در جهان اسلام پیدا شدند که قبلاً سابقه نداشت. قرآن کریم، اصولاً تلقی درجه دوم بودن زن را به شدت نفی کرد و با این‌که در آن عصر و حتی تا همین دوره‌های اخیر، در اروپا زن را براساس تورات، موجود درجه دوم تلقی می‌کردند، آیات قرآنی با این نگاه مبارزه کرد. (درس ۹ ص ۱۱۷ و ۱۱۸)

۷۷ خُسران‌زدگان در دنیا و آخرت، در قرآن کریم چگونه توصیف گشته‌اند و ویژگی خاص این انسان‌های غیرموحد کدام است؟

۱ مدعیان بندگی که در هنگام وسعت و آسودگی عابدند و هنگام بلا از خدا روی‌گردانند - پذیرش دوستی دشمنان خدا

۲ مدعیان بندگی که در هنگام وسعت و آسودگی عابدند و هنگام بلا از خدا روی‌گردانند - درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار

۳ متنعمان از نعمت‌ها و مهلت‌های داده شده الهی که آن را مستحق خویش می‌دانند - درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار

۴ متنعمان از نعمت‌ها و مهلت‌های داده شده الهی که آن را مستحق خویش می‌دانند - پذیرش دوستی دشمنان خدا

پاسخ: ۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. براساس آیه شریفه «وَمِنَ النَّاسِ مَن يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ: از مردم کسی هست که خدا را بر یک جانب و کناره‌ای (تنها به زبان و هنگام وسعت و آسودگی) عبادت و بندگی می‌کند پس اگر خیری به او رسد، دلش آرام می‌گیرد و اگر بلایی به او رسد، از خدا روی‌گردان می‌شود او در دنیا و آخرت (هر دو) زیان می‌بیند...»، خسران‌زدگان در دنیا و آخرت کسانی هستند که ادعای بندگی در هنگام وسعت و آسودگی را دارند و هنگام بلا از خدا روی‌گردانند. این افراد درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار دارند.

۷۸ از تدبّر در مفهوم کدام عبارت شریفه، می‌توان دریافت: «خداجویی در فطرت هر انسانی وجود دارد، اما انسان در یافتن مصداق حق گرفتار خطا و اشتباه می‌شود؟»

۱ «فان أصابه خيرٌ اطمأنَّ به و إن أصابته فتنةٌ انقلبَ على وجهه»

۲ «كلّا نمذ هؤلاء و هؤلاء من عطاء ربك و ما كان عطاء ربك محظوراً»

۳ «أ رأيت من اتّخذ إلهه هواهُ افانت تكون عليه وكيلاً»

۴ «ذلك بما قدّمت ابدیکم و أنّ الله لیس بظلامٍ للعبيد»

پاسخ: ۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مطابق با آیه شریفه «أ رأيت من اتّخذ إلهه هواهُ ...»، خداجویی در فطرت هر انسانی وجود دارد، اما ممکن است انسان در تشخیص یافتن مصداق حق دچار اشتباه شود. کسی که هوای نفس خود را معبود خود بگیرد، از یافتن مصداق حق و تشخیص معبود واقعی که در فطرت هرانسانی نهاده شده است خطا کرده است.

۷۹ از دیدگاه وحیانی، تفکر درباره نیازمند بودن جهان در پیدایش خود به خدای متعال، عامل وصول ما به کدام مقصد خواهد بود؟

۱ دریافت فطری خدا و درک حضور او

۲ دریافت فطری خدا و معرفت عمیق به آن

۳ درک حضور خدا و صفات و افعال او

۴ درک چگونگی خدا و صفات و افعال او

پاسخ: ۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. قرآن کریم ما را به شناخت عمیق درباره خدا فرا می‌خواند و راه‌های گوناگونی را برای درک حضور خدا و نیز شناخت صفات و افعال او به ما نشان می‌دهد.

- ۸۰ آیهی شریفه‌ی «قل اغیر الله ابغی رباً و هو ربّ کلّ شیء» با کدامیک از آیات زیر قرابت مفهومی دارد؟
- ۱ «ما خلقنا السّماوات و الارض ما بینهما لاعبین» ۲ «انا هدیناه السّبیل اما شاکراً و اما کفوراً»
- ۳ لیجمعنکم الی یوم القیامة لاریب فیه» ۴ «قل هل تستوی الظّلمات و النّور ام جعلوا لله شرکاء»

پاسخ: ۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. آیهی «قل اغیر الله ...» بیانگر توحید در ربوبیت است و آیهی «انا هدیناه السّبیل» نیز چون به هدایت الهی اشاره دارد، بیانگر توحید در ربوبیت است.

- ۸۱ اگر بخواهیم نیازمندی جهان به خدا در پیدایش و هستی را در قالب یک قضیه‌ی معرفت‌شناسانه ترسیم کنیم، به‌ترتیب مقدمه‌ی دوم و اول آن‌را از کدام گزینه می‌توان برداشت کرد؟
- ۱ موجودی که ذاتاً وجود باشد، دیگر پدیده نیست - موجودی که پدیده نباشد، همواره بوده، هست و خواهد بود.
- ۲ یک موجود در صورتی نیازمند به دیگری نیست که خودش ذاتاً موجود باشد - ما پدیده‌هایی هستیم که وجود و هستی‌مان از خودمان نیست.
- ۳ همه‌ی اشیای پیرامون ما پدیده‌هایی هستند که وجودشان از خودشان نیست - ما پدیده‌هایی هستیم که وجود و هستی‌مان از خودمان نیست.
- ۴ ما پدیده‌هایی هستیم که وجود و هستی‌مان از خودمان نیست - یک موجود در صورتی نیازمند به دیگری نیست که خودش ذاتاً موجود باشد.

پاسخ: ۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. عبارت «یک موجود در صورتی نیازمند به دیگری نیست که خودش ذاتاً موجود باشد» مربوط به مقدمه‌ی دوم و عبارت «ما پدیده‌هایی هستیم که وجود و هستی‌مان از خودمان نیست» مربوط به مقدمه‌ی اول نیازمندی جهان به خدا در پیدایش است.

- ۸۲ تفاوت بنیادی میان رابطه‌ی جهان با خدا و رابطه‌ی مسجد گوهرشاد با بنای آن در چیست و مورد دوم مشابه کدام رابطه است؟

- ۱ جابه‌جا کردن و نکردن اجرای ساختمان - رابطه‌ی ساعت و ساعت‌ساز آن
- ۲ جابه‌جا کردن و نکردن اجزای ساختمان - رابطه‌ی جریان برق و مولّد آن
- ۳ پدید آوردن و نیاوردن اجزای ساختمان - رابطه‌ی جریان برق و مولّد آن
- ۴ پدید آوردن و نیاوردن اجزای ساختمان - رابطه‌ی ساعت و ساعت‌ساز آن

پاسخ: ۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. میان این دو رابطه یک تفاوت بنیادی و اساسی وجود دارد، خداوند خالق و پدیدآورنده‌ی اجزای ساختمان و خواص آن و حتی خود بناست اما کار بنا فقط جابه‌جا کردن مواد و چینش آن‌هاست، مصنوعات بشری در بقا به انسان وابسته نیستند، مثلاً مسجد گوهرشاد همچنان وجود دارد با وجود این‌که بنای آن از دنیا رفته است، لذا همانند رابطه‌ی ساعت و ساعت‌ساز آن است یعنی نیاز دائمی ندارد.

۸۳ با توجه به این که «ما چو ناییم و نوا در ما ز توست/ ما چو کوهیم و صدا در ما ز توست» رابطه‌ی خود با خدا را در درک بیش‌تر فقر و نیاز چگونه بیان می‌کنیم؟

- ۱ (وَ اللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ) ۲ «اللَّهُمَّ لَا تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرَفَةَ عَيْنٍ أَبَدًا»
۳ (يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ) ۴ (كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ)

پاسخ: ۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. با توجه به این که انسان‌های آگاه، دائماً سایه‌ی لطف و رحمت خدا را احساس می‌کنند و خود را نیازمند عنایات پیوسته‌ی او می‌دانند و هر چه این معرفت انسان به خود و رابطه‌اش با خدا بیش‌تر شود نیاز او را بیش‌تر احساس و عجز و بندگی خود را بیش‌تر ابراز می‌کند، لذا این بیت که نمایانگر این نیاز است در دعای پیامبر (ص) نیز تجلی دارد.

۸۴ کدام گزینه وافی ما به بازتاب التزام عملی به روح زندگی غیردینی در فرد است؟

- ۱ «أَرَأَيْتُ مَنْ التَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ» ۲ «أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا»
۳ «قُلْ أَفَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ» ۴ «خَلَقُوا كَخَلْقِهِ فَتَشَابَهَ الْخَلْقَ عَلَيْهِمْ»

پاسخ: ۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بازتاب و نتیجه‌ی شرک عملی، بعد فردی آن است که دیگر پیامبر از آنان دفاع نخواهد کرد.

۸۵ جهت دفع این گره فکری که «تکرار کردن توبه به معنای دور شدن از خداوند است»، به کدام عبارت مبارکه باید تمسک بجوئیم؟

- ۱ (إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَ يُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ) ۲ (إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ)
۳ «الْمُسْتَغْفِرُ مِنَ الذَّنْبِ وَ يَفْعَلُهُوَ كَالْمُسْتَهِزِ بِرَبِّهِ» ۴ «التَّائِبُ مِنَ الذَّنْبِ كَمَنْ لَا ذَنْبَ لَهُ»

پاسخ: ۱ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تکرار توبه، اگر واقعی باشد، نه تنها به معنی دور شدن از خداوند نیست، بلکه موجب محبوب شدن انسان نزد خداوند و جلب رحمت او می‌شود. خداوند می‌فرماید: «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَ يُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ»: خداوند کسانی را که زیاد توبه می‌کنند، دوست دارد و پاکیزگان را دوست دارد.» دقت شود که لفظ «تَوَّاب» به معنای بسیار توبه‌کننده، به موضوع تکرار توبه اشاره کرده است.

۸۶ مقصود حضرت علی (ع) از حرکت و تغییر مکان از کنار دیواری به دیوار دیگر چه بود و ایشان از چه چیزی و به چه چیزی پناه برد؟

- ۱ نشان دادن نگرش صحیح از قدر و قضا - قضا - قدر ۲ دفع شبهه‌ی عقیده به آزادی مطلق انسان - قضا - قدر
۳ نشان دادن نگرش صحیح از قدر و قضا - قدر - قضا ۴ دفع شبهه‌ی عقیده به آزادی مطلق انسان - قدر - قضا

پاسخ: ۱ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. حضرت علی (ع) با حرکت و تغییر مکان خود و سپس گفتار خود (از قضای الهی به قدر الهی پناه می‌برم)، نگرش صحیح خود از قضا و قدر را نشان داد و به آن شخص و دیگران آموخت که اعتقاد به قضا و قدر، نه تنها مانع تحرک و عمل انسان نیست بلکه عامل و زمینه‌ساز آن است.

۸۷ در بیان قرآن کریم، استقرار در جوار رحمت الهی شامل چه کسانی می‌گردد و چه بازتابی از سوی پروردگار برای آنان دارد؟

- ۱ «أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَ اتَّقُوا» - «إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعاً»
- ۲ «أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَ اتَّقُوا» - «و يَهْدِيهِمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيماً»
- ۳ «الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَ اعْتَصَمُوا بِهِ» - «و يَهْدِيهِمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيماً»
- ۴ «الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَ اعْتَصَمُوا بِهِ» - «إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعاً»

پاسخ: ۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. براساس آیهی شریفه «فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَ اعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي رَحْمَةٍ مِنْهُ وَ فَضْلٍ وَ يَهْدِيهِمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيماً» و اما کسانی که به خدا گرویدند و به او تمسک جستند به زودی [خدا] آنان را در جوار رحمت و فضلی از جانب خویش درآورد، و اینشان را به سوی خود به راهی راست، هدایت کند. ایمان به خدا و تمسک جستن به او، انسان را مشمول رحمت الهی می‌گرداند و نتیجه‌ی آن، هدایت به راه راست است.

۸۸ یکی از حيله‌های شیطان برای دور کردن انسان‌ها از توبه، آن‌ها را به «تسویف» کشاندن است؛ مطلب را توضیح دهید.

پاسخ: ۱ «تسویف» از ریشه‌ی «سَوَفَ» و به معنای «امروز و فردا کردن» و «کار امروز را به فردا انداختن» است. به عبارت دیگر، فرد گناه‌کار دائماً به خود می‌گوید: «به زودی توبه می‌کنم.» و این گفته را آن‌قدر تکرار می‌کند، تا این‌که دیگر میل به توبه، در او خاموش می‌شود. این حيله‌ی شیطان [تسویف]، بیش‌تر برای گمراه کردن «جوانان» به کار می‌رود. شیطان به انسان می‌گوید: «تو، هنوز جوانی و فرصت توبه داری، بالاخره در آینده می‌توانی توبه کنی. اما این، یک دام است و سبب عادت جوان به گناه می‌شود، به طوری‌که ممکن است ترک گناه برایش سخت گردد.»

۸۹ برنامه‌ریزی در جهت پیشبرد اهداف و تمدن آرمانی اسلام در حوزه‌ای که مصداق آیه‌ی (جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَ رَحْمَةً) می‌باشد چگونه است؟

- ۱ اعتقاد راسخ به دین که موجب تقویت عزت نفس، توکل و اعتماد به خداوند و پایداری می‌شود.
- ۲ شناخت دنیای جدید که به جهت درک درست واقعیت‌ها و انتخاب روش‌های مؤثر ضروری است.
- ۳ خودسازی فردی و به فعلیت رساندن قابلیت‌ها و استعدادها که برای تشکیل خانواده ضروری است.
- ۴ تحکیم بنیان خانواده که سبب رشد فضائل اخلاقی در جامعه، کاهش فساد و جرم و حضور انسان‌های بافضیلت و کارآمد می‌گردد.

پاسخ: ۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. خانواده کانون رشد فضیلت‌ها و محل تربیت نسل‌های توانمند و با همت است.

۹۰ از بیت زیر کدام مفهوم دریافت می‌شود؟
«خشک ابری که بود از آب تهی / ناید از وی صفت آب دهی»

- ۱ یک موجود فقط در صورتی در وجود خود نیازمند به دیگری نیست که خودش ذاتاً موجود باشد.
 - ۲ هر انسانی، براساس عقل و استدلال خویش، خدا را می‌یابد و حضورش را درک می‌کند.
 - ۳ وجودی که ذاتاً مادی نیست نیازمند به پدید آورنده نخواهد داشت و همواره بوده است.
 - ۴ پدیده‌ها، که وجودشان از خودشان است، برای موجود شدن نیازمند به پدیده آورنده‌ای هستند.
- پاسخ: ۱ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. از بیت مذکور: مفهوم می‌گردد که یک موجود فقط در صورتی در وجود خود نیازمند به دیگری نیست که خودش ذاتاً موجود باشد.

۹۱ درک حکمت و صفات الهی در حد ظرف وجودی هر موجود، از دقت در کدام عبارت برداشت می‌گردد و چشیدن لذت چنین معرفتی در گرو چیست؟

- ۱ (يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ) - قدم‌گذاری همراه با اراده در مسیر معرفة الله
- ۲ (يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ) - تفکر در آثار مخلوقات و درک نیازمندی در بقا به خدا

- ۳ (مَا رَأَيْتُ شَيْئاً إِلَّا وَرَأَيْتُ اللَّهَ قَبْلَهُ وَبَعْدَهُ وَمَعَهُ) - تفکر در آثار مخلوقات و درک نیازمندی در بقا به خدا
- ۴ (مَا رَأَيْتُ شَيْئاً إِلَّا وَرَأَيْتُ اللَّهَ قَبْلَهُ وَبَعْدَهُ وَمَعَهُ) - قدم‌گذاری همراه با اراده در مسیر معرفة الله

پاسخ: ۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. این حدیث بیانگر تجلی خداوند در عالم هستی است که در واقع، هر موجودی در حد خودش تجلی‌بخش خداوند و نشانگر حکمت، قدرت، رحمت و سایر صفات الهی است. اینکه انسان بتواند با هر چیزی خدا را ببیند معرفتی عمیق و والاست که در نگاه نخست مشکل به نظر می‌آید ... اگر قدم پیش گذاریم و با عزم و تصمیم قوی حرکت کنیم، به یقین خداوند نیز کمک خواهد کرد و لذت چنین معرفتی را به ما خواهد چشاند.

۹۲ لازمه پی‌بردن به این سؤال که: «موجودات جهان، هستی خود را وامدار چه کسی هستند؟! چیست؟

- ۱ تفکر درباره ماهیت خداوند تبارک و تعالی
 - ۲ احساس حضور در پیشگاه خداوند بزرگ
 - ۳ فکر کردن درباره آغاز و پایان این هستی پهناور
 - ۴ خدای متعال را با هر چیزی دیدن
- پاسخ: ۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. آیا هرگز درباره آغاز و پایان این هستی پهناور فکر کرده‌اید؟ به راستی این میلیاردها میلیارد کهکشان و ستاره و سیاره، با میلیاردها موجود متنوع از کجا آمده‌اند؟ موجودات جهان، هستی خود را وامدار چه کسی هستند؟

در پرسش‌های فوق، سؤال اول می‌تواند مقدمه‌ای برای پی‌بردن به سؤال آخر باشد. زیرا با تفکر، پی به وجود خداوند می‌بریم.

۹۳ نتیجه فهم این عبارت قرآنی که: «یا ایُّها النَّاسُ أَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ» ما را به کدام عبارت قرآنی گویا می‌سازد؟

- ۱ «وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ»
۲ «اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ»
۳ «يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ»
۴ «كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ»

پاسخ: ۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. آیه ذکر شده در صورت سؤال به نیازمندی موجودات به خداوند و این که موجودات پیوسته از خداوند درخواست رحمت دارند اشاره دارد، زیرا همیشه نیازمند او هستند. پس فهم آیه «یا ایُّها النَّاسُ أَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ» ما را به فهم عبارت «يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ»، به مفهوم نیازمندی دائمی و پیوسته موجودات جهان به خدا سوق می‌دهد.

۹۴ این که ما موضوعات نامحدود را نمی‌توانیم تصور کنیم، زمینه‌ساز فهم پیام عبارت حدیثی است و برای اثبات این جمله که «یک معلول در بقای خود همواره و هر آن، نیاز به علت دارد.» به کدام آیه‌ی شریفه تمسک می‌جوئیم؟

- ۱ «لَا تَفْكُرُوا فِي ذَاتِ اللَّهِ» - (اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ...)
۲ «لَا تَفْكُرُوا فِي ذَاتِ اللَّهِ» - (يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ...)
۳ «تَفْكُرُوا فِي كُلِّ شَيْءٍ» - (اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ...)
۴ «تَفْكُرُوا فِي كُلِّ شَيْءٍ» - (يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ...)

پاسخ: ۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ما نمی‌توانیم موضوعات نامحدود را تصور کنیم زیرا لازمه‌ی شناخت هر چیزی، احاطه و دسترسی به آن است. این بخش از حدیث پیامبر (ص): «لَا تَفْكُرُوا فِي ذَاتِ اللَّهِ» نیز تفکر در ذات نامحدود خداوند را ناممکن بیان می‌کند و آیه‌ی شریفه «يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ» بیان‌کننده‌ی آن است که یک معلول همواره در بقای خود، نیازمند علت است.

۹۵ اگر بخواهیم یک آیه‌ی شریفه را به‌عنوان مدار حرکت و تنظیم اخلاق، احکام و همه‌ی اعمال فردی و اجتماعی مؤمنان در قرآن معرفی کنیم، خود را متوجه کدامین امر می‌کنیم و آیه‌ی هم‌راستا با مفهوم آن، کدام یک می‌باشد؟

- ۱ (اللَّهُ الصَّمَدُ) - (وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ)
۲ (خَلَقُوا كَخَلْقِهِ فَتَشَابَهَ) - (وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ)
۳ (خَلَقُوا كَخَلْقِهِ فَتَشَابَهَ) - (قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ)
۴ (اللَّهُ الصَّمَدُ) - (قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ)

پاسخ: ۱ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

قرآن کریم اخلاق، احکام و همه‌ی اعمال فردی و اجتماعی مؤمنان را بر مدار توحید قرار داده است. (اللَّهُ الصَّمَدُ —) بیانگر توحید و یگانگی و بی‌نیازی خدا — هم‌مفهوم با (وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ) (خلقوا کخلقه —) بیانگر شرک در خالقیت

۱۰۰ قضای الهی را تعریف کنید.

پاسخ: ۱ موجودات جهان از آن جهت که با حکم و فرمان و اراده الهی ایجاد می‌شوند، به قضای الهی وابسته‌اند.

(۱)

ایران توتنته

توتشه ای برای موفقیت

۱- بهداشت / ۲- سلامتی

گزینه الف پاسخ صحیح است.

۱- ستمگران / ۲- ولایت الهی . ۳- دستورات الهی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (درس ۴ ص ۴۳)

کشاورز وقتی خود را دیگران، یعنی کسانی که در کشت زمین او دخالتی نداشته‌اند مقایسه می‌کند می‌بیند که این کشت حاصل دسترنج خودش است، اما وقتی رابطه خود را با خدا بررسی می‌کند. می‌بیند که هم خودش و هم نیرو و توانش از آن خداست و کشت و زرع او براساس استعدادی که خداوند در آن قرار داده رشد کرده و محصول داده است. در نتیجه، درمی‌یابد که زارع حقیقی و پرورش‌دهنده اصلی زراعت او خداست و باید شکرگزار او باشد. (درس ۲ ص ۲۰)

برداشت نابجای آن شخص چنین بود که ما هیچ اختیاری در تعیین سرنوشت خود نداریم و اگر قرار باشد دیوار بر سرمان خراب شود، حتماً این اتفاق می‌افتد و ما نمی‌توانیم تغییری در آن ایجاد کنیم. (درس ۵ ص ۵۷)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (درس ۳ ص ۳۵)

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

تعبیر «معه»، اشاره به این دارد که امام علی (ع) وقتی می‌نگرند که موجودات سرتاسر نیاز و فقیر درحال حاضر وجود دارد، پس درمی‌یابد که بقای آن مرهون خداست.

گزینه الف پاسخ صحیح است.

استفاده ابزاری از زنان

گزینه الف پاسخ صحیح است.

۱۲ — ۱ د — ۲ الف — ۳ ب — ۴ ج

گزینه ب پاسخ صحیح است.

گزینه الف پاسخ صحیح است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «و بسا چیزی را خوش نمی‌دارید و آن برای شما خوب است و بسا چیزی را دوست می‌دارید و آن برای شما بد است و خدا می‌داند و شما نمی‌دانید.»

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «... وَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَٰلِكَ مِنْ غَزَمِ الْأُمُورِ» ؛ بر آنچه در این مسیر به تو می‌رسد صبر کن که این از عزم و اراده در کارهاست. نیت مؤمن از عمل او برتر است.

۱۷ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «از تو درباره شراب و قمار می‌پرسند. بگو: در آن دو گناهی بزرگ و منفعت‌هایی برای مردم است، اما گناهشان بزرگ‌تر از منفعتشان است.»

۱۸ خداوند به ضررهای یک عمل نگاه می‌کند نه دوست داشتن یا نداشتن مردم.

۱۹ جهان همواره در هر «آن» به خداوند نیازمند است و این نیاز هیچ‌گاه قطع یا کم نمی‌شود.

۲۰ فکر کردن در رابطه با آغاز و پایان این هستی پهناور

۲۱ گزینه ب پاسخ صحیح است.

۲۲ خدا هیچ‌کس را مانند کسی که به او مهلت داده، امتحان و آزمایش نکرده است و پرده‌پوشی خدا او را مغرور سازد.

۲۳ گزینه الف پاسخ صحیح است.

۲۴ بی‌نیازی ذاتی خداوند از همه موجودات «والله هو الغنی الحمید»

۲۵ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. دقت شود واژه‌های: «مستقیم، بی‌واسطه، مستقل، هم‌ردیف، هم سطح و ...» درباره‌ی علل عرضی است (رد گزینه‌های (۲) و (۳) و (۴)) و واژه‌های «غیرمستقیم، با واسطه، غیرمستقل، مرتبه‌های مختلف، غیر هم سطح، علت بودن خود را از عامل بالاتر می‌گیرد و ...» درباره‌ی علل طولی است.

۲۶ گزینه ب پاسخ صحیح است.

۲۷ گزینه الف پاسخ صحیح است.

۲۸ از نظر او هیچ حادثه‌ای در عالم بی‌حکمت نیست. گرچه حکمت آن را نداند.

۲۹ موجب نگرش صحیح ما نسبت به تلخی‌ها و شیرینی‌ها و شکست‌ها و موفقیت، بیماری و سلامت و به طور کلی همه حوادث زندگی می‌شود.

۳۰ گزینه ب پاسخ صحیح است.

۳۱ سطحی‌نگری از توانمندی ذاتی انسان و قدرت جوانان و عدم آشنایی با آموزه‌های بیدارکننده اسلام

۳۲ جدی‌ترین آسیب این رویه، تغییر الگوی زندگی و دل‌مشغولی دائمی مردم به کالاهای گوناگونی است که همه روزه وارد بازار می‌گردد و اذهان و افکار را به خود مشغول می‌کند. و در نتیجه انسان را از اساسی‌ترین نیاز خود، یعنی پرورش و تکامل یُعد معنوی و متعالی خویش غافل می‌سازد.

۳۳ غلط است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۳۴

در تعالیم دینی آمده است که صلۀ رحم و محبت به خویشان و دادن صدقه، عمر را افزایش می‌دهد که از مصادیق حدیث امام صادق (ع) می‌باشد: «... وَ مَنْ يَعِيشُ بِالْإِحْسَانِ ...» و به سنت تأثیر اعمال انسان در زندگی او اشاره دارد.

سنت امتحان و ابتلا به این صورت است که اگر انسان ایمان به خداوند و بندگی او را اعلام کند، بنا به سنت ابتلاء، وارد امتحان‌ها و آزمایش‌های خاص آن می‌شود. این قانون الهی از این بخش از حدیث امام صادق (ع) دریافت می‌گردد که «... كُلَّمَا زَيْدٌ فِي إِيْمَانِهِ زَيْدٌ فِي بَلَاءِهِ».

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۳۵

اصل و حقیقت توحید به معنای اعتقاد به خدای یگانه است یعنی خدا بی‌همتاست و شریکی ندارد. پایبندی (التزام عملی) به «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ»، همه زندگی فرد مسلمان را در رابطه با خدا، خویشتن، خانواده، اجتماع و دیگر مخلوقات تغییر می‌دهد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ * وَ أُمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ) ۳۶

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. هر سبکی از زندگی ریشه در اندیشه‌های خاصی داشته و از جهان‌بینی ویژه‌ای سرچشمه می‌گیرد. شناخت آن ریشه‌ها کمک فراوانی به تصمیم‌گیری درست ما خواهد کرد. ۳۷

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۳۸

با توجه به معنای قدر و قضا، اگر وضع جهان غیر از این بود، یعنی تحت نظام قدر و قضای الهی قرار نداشت (قانونمند نبود) آیا می‌توانستیم با همین اطمینان خاطر که اکنون داریم با اختیار خود، دست به انتخاب زده و در این جهان کار و فعالیت کنیم. از این رو فقط با زندگی در یک جهان قانونمند است که امکان بهره‌مندی از اختیار و انتخاب وجود دارد، زیرا اگر وقایع جهان قانونمند نبود و همه چیز اتفاقی رخ می‌داد، انسان نمی‌دانست که باید دست به چه انتخابی بزند. صفحه ۵۶ کتاب دوازدهم

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۳۹

شاعر در بیت «ما همه شیران ولی شیر علم / حمله‌مان از باد باشد دم‌به‌دم»، حرکت و حمله شیر، پرچم را از بادی که به آن می‌وزد، می‌داند و بدین وسیله نیازمندی دائمی و پیوسته موجودات به خداوند را بیان می‌کند. در قرآن رابطه میان خداوند و جهان هستی را با کلمه «نور» تبیین کرده و می‌فرماید: «اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ».

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. یکی از میوه‌های درخت اخلاص، «دستیابی به درجاتی از حکمت» است: حکمت به ۴۰

معنای علم محکم و استوار و به دور از خطاست که هدف درست و راه رسیدن به آن را نشان می‌دهد و مانع لغزش‌ها و تباهی‌ها می‌شود. انسان حکیم، به درجاتی از بصیرت و روشن‌بینی می‌رسد که می‌تواند در شرایط سخت و پیچیده، حق را از باطل تشخیص دهد و گرفتار باطل نشود. شیطان، خود اقرار کرده است که توانایی فریب دادن مؤمنان با اخلاص را ندارد.

۴۱ گناه آلودگی است و توبه، پاک شدن از آلودگی‌هاست. توبه گناهان را از قلب خارج می‌کند و آن را شست و شو می‌دهد. به همین جهت این عمل را «پیرایش» یا «تخلیه» می‌گویند. (درس ۷ ص ۸۲)

۴۲ غلط (درس ۴ ص ۴۵)

۴۳ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. روش دیگر شیطان برای کشاندن انسان به شقاوت این است که او را گام به گام و آهسته به سمت گناه می‌کشاند تا در این فرایند تدریجی متوجه زشتی گناه و قبح آن نشود و اقدام به توبه نکند که با سنت استدراج آیه «و املی لهم: و به آنها مهلت می‌دهم» قرابت معنایی دارد.

۴۴ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

حضرت علی (ع) با رفتار و سپس گفتار خود، نگرش صحیح خود از قدر و قضای الهی را نشان داد و به آن شخص و دیگران آموخت که اعتقاد به قدر و قضا، نه تنها مانع تحرک و عمل انسان نیست، بلکه عامل و زمینه‌ساز آن است.

۴۵ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

آیهی شریفه: (قل اغیر الله ابغی رباً و هو رب کل شیء): «بگو، آیا جز خداوند پروردگاری را بطلبم، در حالی که او پروردگار همه چیز است.» درمی‌یابیم پرسش و پاسخ هر دو از جانب خداست و روشن می‌شود که تنها مدبر جهان خداست. گزینه ۱ در عین درست بودن، از این آیه دریافت نمی‌شود و گزینه‌های ۲ و ۳ با توجه به کلیدواژه‌های رساننده‌ی فرمان‌های الهیو تحت سرپرستی توحید در ولایت دریافت می‌شود و قابل برداشت از این آیه نیست.

۴۶ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

آیهی شریفه: «الله نور السماوات و الأرض» بیانگر نیازمندی جهان هم در مرحلهی پیدایش و هم در مرحلهی بقا است و بیت: «دلی کز معرفت نور و صفا دید / به هر چیزی که دید اول خدا دید» با آن ارتباط و قرابت مفهومی دارد و موجودات جهان با دقت و اندیشه در جهان هستی در چیزی خدا را مشاهده می‌کنند و علم و قدرت او را می‌بینند.

۴۷ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. استحکام پایه‌های اقتصادی و تلاش برای کاهش فقر، توسعهی عدالت در همه‌ی ابعاد، تقویت اتحاد ملی، انسجام اسلامی و مشارکت عمومی و عمل به وظیفه‌ی مقدس امر به معروف و نهی از منکر از مهم‌ترین عوامل استحکام نظام اسلامی است.

۴۸ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

در این آیه: «گفت شما همان‌ها بودید که مرا به‌خاطر او سرزنش می‌کردید. من او را به خودم دعوت کردم و او پاکی ورزید.»، زلیخا اقدام به اقرار به تقصیر خود و پاکی حضرت یوسف (ع) می‌نماید.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مقدمه‌ی اول و دوم نیازمندی جهان به خدا در پیدایش به‌ترتیب عبارت‌اند از: مقدمه‌ی اول: اگر به خود نظر کنیم خود را پدیده‌ای می‌یابیم که وجود و هستی‌مان از خودمان نیست. (متکی نبودن موجودات به خود) مقدمه‌ی دوم: پدیده‌ها که وجودشان از خودشان نیست برای موجود شدن نیازمند (محتاج) به پدیدآورنده‌ای هستند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. منظور از امام علی (ع) از عبارت «قبله» در این روایت نیاز موجودات در پیدایش به خداست. تنها بیتی که به نیاز در پیدایش اشاره دارد بیت «ما عدم‌هاییم و هستی‌های ما / تو وجود مطلق فانی نما» می‌باشد که بیانگر مقدمه‌ی اول استدلال نیازمندی جهان در پیدایش به خدا است.

توبه‌کننده تلاش می‌کند حقوقی را که با گناه خود ضایع کرده است جبران نماید. دسته‌ای از این حقوق، مربوط به خداوند است. مهم‌ترین حق خداوند نیز، حق اطاعت و بندگی اوست. توبه‌کننده باید بکوشد کوتاهی‌های خود را در پیشگاه خداوند جبران کند. (درس ۸ ص ۱۰۱)

۵۲	الف) غ	ب) ص	ج) غ
۵۳	الف) حوزه‌ی عدل و قسط	ب) با دانش استوار (حکمت)	ج) حوزه‌ی علم
		د) جدید	

۵۴ برای یک انسان موحد جهان معنای خاص خود را دارد. از نظر او هیچ حادثه‌ای در عالم بی‌حکمت نیست. گرچه حکمت آن را نداند. از این رو موحد واقعی همواره انسانی امیدوار است و در مقابل سختی‌ها و مشکلات، صبور و استوار است.

۵۵ صحیح

۵۶ یکی از تقدیرات الهی برای انسان این است که او دارای اختیار باشد. به تعبیر دیگر، خداوند این‌گونه تقدیر کرده که انسان کارهایش را «با اختیار انجام دهد» و کسی نمی‌تواند از اختیار که ویژگی ذاتی اوست فرار کند حتی اگر بخواهد آن را انکار کند و از آن فرار کند باز هم این کار اختیاری بوده و چون همین کار را با خواست و اراده خود انجام داده است.

۵۷ شکل‌گیری نظام‌های سیاسی جدید برپایه قدرت سرمایه‌داران و نفع‌طلبی فزاینده آنان بود صاحبان سرمایه و صنعت منابع طبیعی اکثر نقاط جهان را به بهایی بسیار اندک خریدند و یا با قدرت نظامی خود تاراج کردند و کالاهای خود را با قیمت‌های بسیار سنگین به مردم همان سرزمین‌ها فروختند. بدین ترتیب بخش کوچکی از جهان روز به روز غنی‌تر شد ولی بخش اعظم آن در فقر و تنگدستی فرو رفت.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. شرط بندی از امور زیان‌آور روحی و اجتماعی است و انجام آن، حتی در بازی‌ها و ورزش‌های معمولی نیز حرام است. اگر اسلام چیزی را که ضرر و زیان دارد، حرام می‌کند، طبق حدیث پیامبر (ص) که فرمود: «لَا ضَرَرَ وَ لَا ضِرَارَ فِي الْإِسْلَامِ» عمل شده است که از قوانین تنظیم‌کننده در اسلام می‌باشد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مسجد با ساخته شدن، از بنا بی‌نیاز می‌شود، اما موجودات چنین نیستند و پس از پیدایش نیز هم‌چنان، مانند لحظه‌ی نخست خلق شدن، به خداوند نیازمند هستند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. سال دوازدهم - صفحه‌ی ۴۳ - (تقوموا لله) و (آن ابدونی) هر دو به موضوع اخلاص در بندگی اشاره می‌کند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

کتاب دوازدهم صفحه ۵۵

ذلک (عقوبت) ← معلول

۲ تا علت داریم:

۱- به خاطر کردار پیشین شماست.

۲- به خاطر این است که خداوند هرگز به بندگان ستم نمی‌کند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تعبیر «بعده» اشاره به این دارد که وقتی حضرت علی (ع) می‌بینند که این شیء بعد از مدتی از بین رفت، می‌دانند که تنها خداست که خالق موت و حیات است، پس در فنای شیء نیز باز خدا را مشاهده می‌کنند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. هر چه معرفت انسان به خود و رابطه‌اش با خدا بیش‌تر شود نیاز به او را بیش‌تر احساس و ناتوانی و بندگی خود را بیش‌تر ابراز می‌کند همراهی این موضوع آیه‌ی شریفه‌ی (یا ایها الناس انتم الفقراء الى الله) می‌باشد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بیت «ما همه شیران ولی شیر عَلم / حمله‌مان از باد باشد دم به دم»، تأکید می‌کند که موجودات پس از پیدایش هم‌چنان، مانند لحظه‌ی نخست خلق شدن، به خداوند نیازمند هستند.

توبه‌کننده تلاش می‌کند دیگر به سراغ گناهی که از آن پشیمان شده است نرود. زیرا انجام آن مساوی با شکستن توبه است که در آن صورت باز هم باید توبه کند. (اگر توبه‌کننده حقیقتاً توبه کرده باشد، گرچه ممکن است به آن گناه علاقه‌ای هم داشته باشد، سعی خواهد کرد در عمل از آن دوری نماید، یعنی از افراد، مکان‌ها و موقعیت‌هایی که می‌توانند زمینه‌ساز شکل‌گیری گناه باشند، دوری می‌کند.) (درس ۸ ص ۱۰۴)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. با ظهور تمدن دوم و معتقد شدن مردم بت‌پرست اروپا به یک دین الهی (مسیحیت)، بت‌ها و بتخانه‌ها از بین رفت، اتحاد و یکپارچگی در سرزمین اروپا حاکم شد، بناهای عظیم و باشکوه مذهبی ساخته شد، کتاب‌هایی در اخلاق، معنویت و فرهنگ نگارش یافت و آثار هنری بزرگی پدید آمد. تمدن دوم در قرن چهارم میلادی با گسترش مسیحیت در اروپا و آغاز حاکمیت کلیسا بر زندگی سیاسی و اجتماعی مردم آغاز شد و تا قرن‌های پانزدهم و شانزدهم ادامه یافت.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در صورتی که غیرخدا کسی مخلوق می‌داشت، «خَلَقُوا كَخَلْقِهِ» ممکن بود افراد در اعتقاد به توحید به شک بیفتند. عقیده به این‌که خداوند یگانه مقتدر است: «وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ» بستر ساز اعتقاد به توحید در خالقیت است: «قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ».

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ویژگی افرادی که خدا بر یک جانب و کناره (هنگام وسعت و آسودگی) خدا را می‌خوانند، اگر خیری به آن‌ها برسد، دلشان آرامش می‌گیرد... اینان در زیان آشکار هستند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. استحکام پایه‌های اقتصادی و تلاش برای کاهش فقر، توسعه عدالت در همه ابعاد، تقویت اتحاد ملی، انسجام اسلامی و مشارکت عمومی و عمل به وظیفه مقدس امر به معروف و نهی از منکر از مهم‌ترین عوامل استحکام نظام اسلامی است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. پس از گذر از قرون وسطی و شکل‌گیری دوره جدید، توجه گسترده‌ای در کشورهای اروپایی به حقوق، قانون ساختار حکومت و دولت پدید آمد که عموماً عکس‌العملی در برابر حاکمیت نامطلوب کلیسا در قرون وسطی بود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. با توجه به عبارت شریفه «يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ...: ای مردم شما به خداوند نیازمند هستید...»، می‌فهمیم فقط خداوند است که بی‌نیاز مطلق است و نه زاییده و نه می‌زاید: «اللَّهُ الصمد، لم يلد و لم يُولَدْ».

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. باید دقت کنیم عبارت «فقط برای خدا» مؤید اخلاص در بندگی است و واژه‌ی «پروردگار» مؤید تدبیر در ربوبیت الهی است لذا معلولیت اخلاص در بندگی خداوند و علیت یگانگی در تدبیر و ربوبیت الهی نتیجه می‌شود (توحید در ربوبیت).

اول آن‌که ما مسلمانان مانند سایر ملت‌ها با این تمدن ارتباط مستقیم داریم بنابراین هم تحت تأثیر آن قرار می‌گیریم و هم می‌توانیم بر آن اثر بگذاریم هر قدر آگاهی و هوشیاری ما بیش‌تر باشد قدرت تأثیرگذاری ما بیش‌تر خواهد بود. دوم آن‌که بررسی ضعف‌ها و قوت‌های این تمدن در عرصه‌های مختلف این کمک را به ما می‌کند که در راستای احیای تمدن اسلامی از نقاط قوت این تمدن بهره‌مند شویم و با عبرت گرفتن از ضعف‌ها و آسیب‌های آن بتوانیم برنامه‌ریزی درست و کم‌اشتباهی را برای سامان‌دهی تمدن اسلامی داشته باشیم.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. قرآن کریم رمز سعادت و رستگاری ما را تزکیه‌ی نفس دانسته است (رد گزینه‌ی ۱) و می‌فرماید: «قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا: به یقین هرکس خود را تزکیه کرد، رستگار شد.» تزکیه‌ی نفس زمانی اتفاق می‌افتد که نفس ما از آلودگی‌ها پاک شود این کار با توبه از گناهان آغاز می‌شود (رد گزینه‌ی ۲ و ۴) اما برای تداوم پاک ماندن جان و دل انسان، می‌بایست علاوه بر توبه به سایر دستوراتی که خدا فرمان داده است عمل نمود و کسی که این طور نباشد طبق بیان قرآن، بنای خود را در لبه‌ی پرتگاهی در حال سقوط ساخته و با آن در آتش دوزخ فرو می‌افتد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مهم‌ترین راه اصلاح جامعه انجام دادن وظیفه امر به معروف و نهی از منکر است و اگر در انجام این وظیفه کوتاهی شود، گناهان اجتماعی قوی‌تر و محکم‌تر شده و در تمام سطوح جامعه نفوذ می‌کند. از طرفی گناهان و انحرافات اجتماعی باید در همان مراحل ابتدایی خود اصلاح شود تا گسترش نیابد و ماندگار نشود.

۷۶ زنان حق مالکیت و کار داشتند، دسترنج آن‌ها به خودشان تعلق داشت و در اختیار همسر یا پدر قرار نمی‌گرفت، به همین جهت می‌توانستند ثروت خود را وقف امور عام‌المنفعه کنند. بسیاری از موقوفه‌های قدیمی کشور ما مربوط به زنان خیری است که ثروت خود را وقف امور خیریه کرده‌اند. تحصیل برای زنان آزاد بود و دانشمندان بزرگی از زنان در جهان اسلام پیدا شدند که قبلاً سابقه نداشت. قرآن کریم، اصولاً تلقی درجه دوم بودن زن را به شدت نفی کرد و با این‌که در آن عصر و حتی تا همین دوره‌های اخیر، در اروپا زن را براساس تورات، موجود درجه دوم تلقی می‌کردند، آیات قرآنی با این نگاه مبارزه کرد. (درس ۹ ص ۱۱۷ و ۱۱۸)

۷۷ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. براساس آیه شریفه «وَمِنَ النَّاسِ مَن يَعْْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَ إِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةَ ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ: از مردم کسی هست که خدا را بر یک جانب و کناره‌ای (تنها به زبان و هنگام وسعت و آسودگی) عبادت و بندگی می‌کند پس اگر خیری به او رسد، دلش آرام می‌گیرد و اگر بلایی به او رسد، از خدا روی‌گردان می‌شود او در دنیا و آخرت (هر دو) زیان می‌بیند...»، خسران‌زدگان در دنیا و آخرت کسانی هستند که ادعای بندگی در هنگام وصعت و آسودگی را دارند و هنگام بلا از خدا روی‌گردانند. این افراد درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار دارند.

۷۸ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مطابق با آیه شریفه «أَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ...»، خداجویی در فطرت هر انسانی وجود دارد، اما ممکن است انسان در تشخیص یافتن مصداق حق دچار اشتباه شود. کسی که هوای نفس خود را معبود خود بگیرد، از یافتن مصداق حق و تشخیص معبود واقعی که در فطرت هرانسانی نهاده شده است خطا کرده است.

۷۹ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. قرآن کریم ما را به شناخت عمیق درباره خدا فرا می‌خواند و راه‌های گوناگونی را برای درک حضور خدا و نیز شناخت صفات و افعال او به ما نشان می‌دهد.

۸۰ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. آیهی «قُلْ أَغِيرَ اللَّهُ...» بیانگر توحید در ربوبیت است و آیهی «إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ» نیز چون به هدایت الهی اشاره دارد، بیانگر توحید در ربوبیت است.

۸۱ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. عبارت «یک موجود در صورتی نیازمند به دیگری نیست که خودش ذاتاً موجود باشد» مربوط به مقدمه‌ی دوم و عبارت «ما پدیده‌هایی هستیم که وجود و هستی‌مان از خودمان نیست» مربوط به مقدمه‌ی اول نیازمندی جهان به خدا در پیدایش است.

۸۲ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. میان این دو رابطه یک تفاوت بنیادی و اساسی وجود دارد، خداوند خالق و پدیدآورنده‌ی اجزای ساختمان و خواص آن و حتی خود بنّاست اما کار بنّا فقط جابه‌جا کردن مواد و چینش آن‌هاست، مصنوعات بشری در بقا به انسان وابسته نیستند، مثلاً مسجد گوهرشاد همچنان وجود دارد با وجود این‌که بنّای آن از دنیا رفته است، لذا همانند رابطه‌ی ساعت و ساعت‌ساز آن است یعنی نیاز دائمی ندارد.

۸۳ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. با توجه به این‌که انسان‌های آگاه، دائماً سایه‌ی لطف و رحمت خدا را احساس می‌کنند و خود را نیازمند عنایات پیوسته‌ی او می‌دانند و هر چه این معرفت انسان به خود و رابطه‌اش با خدا بیش‌تر شود نیاز او را بیش‌تر احساس و عجز و بندگی خود را بیش‌تر ابراز می‌کند، لذا این بیت که نمایانگر این نیاز است در دعای پیامبر (ص) نیز تجلی دارد.

۸۴ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بازتاب و نتیجه شرک عملی، بعد فردی آن است که دیگر پیامبر از آنان دفاع نخواهد کرد.

۸۵ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تکرار توبه، اگر واقعی باشد، نه تنها به معنی دور شدن از خداوند نیست، بلکه موجب محبوب شدن انسان نزد خداوند و جلب رحمت او می‌شود. خداوند می‌فرماید: «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَ يُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ»: خداوند کسانی را که زیاد توبه می‌کنند، دوست دارد و پاکیزگان را دوست دارد. «دقت شود که لفظ «تَوَّاب» به معنای بسیار توبه‌کننده، به موضوع تکرار توبه اشاره کرده است.

۸۶ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. حضرت علی (ع) با حرکت و تغییر مکان خود و سپس گفتار خود (از قضای الهی به قدر الهی پناه می‌برم)، نگرش صحیح خود از قضا و قدر را نشان داد و به آن شخص و دیگران آموخت که اعتقاد به قضا و قدر، نه تنها مانع تحرک و عمل انسان نیست بلکه عامل و زمینه‌ساز آن است.

۸۷ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. براساس آیه‌ی شریفه‌ی «فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَ اعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي رَحْمَةٍ مِنْهُ وَ فَضْلٍ وَ يَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمًا: و اما کسانی که به خدا گرویدند و به او تمسک جستند به زودی [خدا] آنان را در جوار رحمت و فضلی از جانب خویش درآورد، و اینشان را به سوی خود به راهی راست، هدایت کند.» ایمان به خدا و تمسک جستن به او، انسان را مشمول رحمت الهی می‌گرداند و نتیجه‌ی آن، هدایت به راه راست است.

۸۸ «تَسْوِيف» از ریشه‌ی «سَوَفَ» و به معنای «امروز و فردا کردن» و «کار امروز را به فردا انداختن» است. به عبارت دیگر، فرد گناه‌کار دائماً به خود می‌گوید: «به زودی توبه می‌کنم.» و این گفته را آن قدر تکرار می‌کند، تا این که دیگر میل به توبه، در او خاموش می‌شود. این حيله‌ی شیطان [تَسْوِيف]، بیش‌تر برای گمراه کردن «جوانان» به کار می‌رود. شیطان به انسان می‌گوید: «تو، هنوز جوانی و فرصت توبه داری، بالاخره در آینده می‌توانی توبه کنی. اما این، یک دام است و سبب عادت جوان به گناه می‌شود، به طوری که ممکن است ترک گناه برایش سخت گردد.»

۸۹ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. خانواده کانون رشد فضیلت‌ها و محل تربیت نسل‌های توانمند و با همت است.

۹۰ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. از بیت مذکور: مفهوم می‌گردد که یک موجود فقط در صورتی در وجود خود نیازمند به دیگری نیست که خودش ذاتاً موجود باشد.

۹۱ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. این حدیث بیانگر تجلی خداوند در عالم هستی است که در واقع، هر موجودی در حد خودش تجلی‌بخش خداوند و نشانگر حکمت، قدرت، رحمت و سایر صفات الهی است. این‌که انسان بتواند با هر چیزی خدا را ببیند معرفتی عمیق و والاست که در نگاه نخست مشکل به نظر می‌آید ... اگر قدم پیش گذاریم و با عزم و تصمیم قوی حرکت کنیم، به یقین خداوند نیز کمک خواهد کرد و لذت چنین معرفتی را به ما خواهد چشاند.

۹۲ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. آیا هرگز درباره آغاز و پایان این هستی پهناور فکر کرده‌اید؟ به راستی این میلیاردها میلیارد کهکشان و ستاره و سیاره، با میلیاردها موجود متنوع از کجا آمده‌اند؟ موجودات جهان، هستی خود را وامدار چه کسی هستند؟ در پرسش‌های فوق، سؤال اول می‌تواند مقدمه‌ای برای پی‌بردن به سؤال آخر باشد. زیرا با تفکر، پی به وجود خداوند می‌بریم.

۹۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. آیه ذکر شده در صورت سؤال به نیازمندی موجودات به خداوند و این‌که موجودات پیوسته از خداوند درخواست رحمت دارند اشاره دارد، زیرا همیشه نیازمند او هستند. پس فهم آیه «یا ایها الناس انتم الفقراء الى الله» ما را به فهم عبارت «يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ»، به مفهوم نیازمندی دائمی و پیوسته موجودات جهان به خدا سوق می‌دهد.

۹۴ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ما نمی‌توانیم موضوعات نامحدود را تصور کنیم زیرا لازمه‌ی شناخت هر چیزی، احاطه و دسترسی به آن است. این بخش از حدیث پیامبر (ص): «لَا تَفَكَّرُوا فِي ذَاتِ اللَّهِ» نیز تفکر در ذات نامحدود خداوند را ناممکن بیان می‌کند و آیه‌ی شریفه‌ی «يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ» بیان‌کننده‌ی آن است که یک معلول همواره در بقای خود، نیازمند علت است.

۹۵ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. قرآن کریم اخلاق، احکام و همه‌ی اعمال فردی و اجتماعی مؤمنان را بر مدار توحید قرار داده است. (الله الصمد —) بیانگر توحید و یگانگی و بی‌نیازی خدا — هم مفهوم با (والله هو الغنی الحمید) (خلقوا کخلقه —) بیانگر شرک در خالقیت

۹۶ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. طبق آیه‌ی «اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ...»، خداوند نور هستی است. یعنی تمام موجودات، «وجود» خود را از او می‌گیرند و به سبب او پیدا و آشکار شده و پا به عرصه‌ی هستی می‌گذارند. در واقع، هر موجودی در حدّ خودش تجلی‌بخش خداوند و نشان‌گر حکمت، قدرت، رحمت و سایر صفات الهی است.

۹۷ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. رسول خدا (ص) که در اوج معرفت به خود و رابطه‌اش با خداوند قرار دارد، نیاز به او را بیش‌تر احساس و عجز و بندگی خود را بیش‌تر ابراز می‌کند و می‌فرماید: «خدایا مرا چشم به هم زدنی به خودم وامگذار.» آنان که به دقت و تأمل در جهان هستی می‌نگرند، در هر چیزی خدا را مشاهده می‌کنند و علم و قدرت او را درمی‌یابند.

۹۸ هرکس «مالک» چیزی باشد، حق تصرف و تغییر در آن‌چیز را دارد اما دیگران بدون اجازه‌ی وی، نمی‌توانند در آن تصرف یا از آن استفاده کنند. به این حق تصرف «ولایت» و «سرپرستی» می‌گویند. آیه‌ی شریفه‌ی: «... مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا» مؤید این مطلب است. از آن‌جا که خداوند، تنها «مالک» جهان است، تنها «ولی» و «سرپرست» آن نیز هست و مخلوقات، جز به إذن و اجازه‌ی او نمی‌توانند در جهان تصرف کنند. چنین إذن به معنی واگذاری ولایت خداوند به دیگری نیست.

۹۹ استحکام و اقتدار نظام حکومتی/۰ یک کشور ضعیف به‌طور طبیعی منزوی می‌شود و همراه و همدلی در دنیا نمی‌یابد. ۱ استحکام پایه‌های اقتصادی و تلاش برای کاهش فقر، توسعه‌ی عدالت، تقویت اتحاد ملی لایه و عمل به امر به معروف و نهی از منکر از مهم‌ترین عوامل استحکام نظام اسلامی است. (ذکر دو مورد از عوامل استحکام نظام اسلامی کافی است.) ۰/۵

۱۰۰ موجودات جهان از آن جهت که با حکم و فرمان و اراده الهی ایجاد می‌شوند، به قضای الهی وابسته‌اند. ۱

ایران توتنته

توتشه ای برای موفقیت

۴	۱	۲	۳	
۷	۱	۲	۳	
۸	۱	۲	۳	۴
۱۵	۱	۲	۳	۴
۱۶	۱	۲	۳	۴
۱۷	۱	۲	۳	۴
۲۵	۱	۲	۳	۴
۳۴	۱	۲	۳	۴
۳۵	۱	۲	۳	۴
۳۶	۱	۲	۳	۴
۳۷	۱	۲	۳	۴
۳۸	۱	۲	۳	۴
۳۹	۱	۲	۳	۴
۴۰	۱	۲	۳	۴
۴۳	۱	۲	۳	۴
۴۴	۱	۲	۳	۴
۴۵	۱	۲	۳	۴
۴۶	۱	۲	۳	۴
۴۷	۱	۲	۳	۴
۴۸	۱	۲	۳	۴
۴۹	۱	۲	۳	۴
۵۰	۱	۲	۳	۴
۵۸	۱	۲	۳	۴
۵۹	۱	۲	۳	۴
۶۰	۱	۲	۳	۴
۶۱	۱	۲	۳	۴
۶۲	۱	۲	۳	۴
۶۳	۱	۲	۳	۴
۶۴	۱	۲	۳	۴
۶۶	۱	۲	۳	۴
۶۷	۱	۲	۳	۴
۶۸	۱	۲	۳	۴

۶۹	۱	۲	۳	۴
۷۰	۱	۲	۳	۴
۷۱	۱	۲	۳	۴
۷۲	۱	۲	۳	۴
۷۴	۱	۲	۳	۴
۷۵	۱	۲	۳	۴
۷۷	۱	۲	۳	۴
۷۸	۱	۲	۳	۴
۷۹	۱	۲	۳	۴
۸۰	۱	۲	۳	۴
۸۱	۱	۲	۳	۴
۸۲	۱	۲	۳	۴
۸۳	۱	۲	۳	۴
۸۴	۱	۲	۳	۴
۸۵	۱	۲	۳	۴
۸۶	۱	۲	۳	۴
۸۷	۱	۲	۳	۴
۸۹	۱	۲	۳	۴
۹۰	۱	۲	۳	۴
۹۱	۱	۲	۳	۴
۹۲	۱	۲	۳	۴
۹۳	۱	۲	۳	۴
۹۴	۱	۲	۳	۴
۹۵	۱	۲	۳	۴
۹۶	۱	۲	۳	۴
۹۷	۱	۲	۳	۴

ایران نوین

توشه ای برای موفقیت

ایران تو نتنه

توشه ای برای موفقیت